

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Paragraaf 2.5 Aanbestedingsleidraad (Perceel 1 en 2)	De overeenkomst kan eenzijdig door u worden verlengd. Onder omstandigheden kan in redelijkheid niet van ons verwacht worden in te stemmen met een verlenging. Wij wensen om die reden de mogelijkheid te hebben een verlenging te weigeren. Wij stellen voor aan paragraaf 2.5 de volgende zin toe te voegen: "Het staat Opdrachtnemer vrij deze verlenging te weigeren." Kunt u hiermee instemmen?	Nee, dat is niet akkoord. Opdrachtnemer mag de opdracht in uitzonderlijke gevallen opzeggen indien voortzetting van de werkzaamheden op grond van dwingende wet- en regelgeving of beroepsregels niet mogelijk is. Opdrachtnemer heeft daarbij een inspanningsplicht om, voordat tot opzegging wordt overgegaan, samen met Opdrachtgever te onderzoeken of een passende oplossing mogelijk is waarmee opzegging kan worden voorkomen. Indien opzegging desondanks noodzakelijk is, vindt deze plaats met inachtneming van een redelijke termijn en een zorgvuldige overdracht.
2	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening	Uitsluiting aansprakelijkheid als gevolg van onduidelijkheden en tegenstrijdigheden (Paragraaf 3.7 Aanbestedingsleidraad) In Paragraaf 3.7 Aanbestedingsleidraad staat: "Met het indienen van een Inschrijving gaat de Inschrijver onvoorwaardelijk akkoord met alle bepalingen uit de Aanbestedingsdocumenten. WMD aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen van eventuele onduidelijkheden of tegenstrijdigheden die niet tijdig door de Inschrijver zijn gemeld." Wij achten het niet redelijk dat onduidelijkheden en tegenstrijdigheden in de Aanbestedingsdocumenten zoals opgesteld door WMD zelf, volledig voor rekening van Inschrijver dienen te komen. Bent u bereid deze teksten in Paragraaf 3.7 Inschrijvingsleidraad aan te passen naar: "Als na het sluiten van de Overeenkomst blijkt dat er onduidelijkheden, tegenstrijdigheden en/of andere onregelmatigheden in de Aanbestedingsleidraad staan en deze niet door de Inschrijver zijn gemeld, zullen WMD en Inschrijver in overleg treden over een passende oplossing die zoveel als mogelijk aansluit bij het gedachtengoed en overige artikelen van de Aanbestedingsdocumenten."	De Aanbestedingsleidraad weerspiegelt de proactieve meldplicht van Inschrijvers (rechtszekerheidsbeginsel). Aanbestedende dienst handhaaft de strekking daarvan. Aanbestedende dienst bevestigt evenwel dat zij geen onredelijk gebruik zal maken van deze bepaling en dat partijen, indien ná contractsluiting een onduidelijkheid of tegenstrijdigheid blijkt die niet eerder behoefde te worden gemeld, in overleg treden over een passende oplossing die zoveel mogelijk aansluit bij de strekking van de Aanbestedingsdocumenten.
3	Paragraaf 5.2.1 Aanbestedingsleidraad	Op grond van contractuele afspraken met onze verzekeraar mogen wij geen inzage geven in de verzekeringspolis of afzonderlijke polisvoorwaarden. Wel kunnen wij een verklaring van de verzekeraar overleggen, waaruit blijkt dat wij op passende en gebruikelijke wijze verzekerd zijn voor beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheid. Kunt u bevestigen dat een verklaring van de verzekeraar ook voldoende is als	Aanbestedende dienst bevestigt dat een verklaring van de verzekeraar, waaruit blijkt dat Opdrachtnemer op passende en gebruikelijke wijze is verzekerd voor beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheid conform paragraaf 5.2.1 van de Aanbestedingsleidraad, als bewijsmiddel volstaat indien Opdrachtnemer de polis(voorwaarden) op

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		bewijsmiddel?	grond van afspraken met de verzekeraar niet kan delen.
4	Aanbestedingsleidraad 5.2.5	In Aanbestedingsleidraad 5.2.5 geeft u aan "de inschrijver dient hiertoe aan zijn inschrijving een Verklaring uit het Beroepsregister Registeraccountants te verstrekken". Deze informatie is online en openbaar. Kunt u bevestigen dat het aanleveren van een printscreen voldoende is?	Ja, een printscreen van de vermelding in het Beroepsregister Registeraccountants is voldoende.
5	Aanbestedingsleidraad 5.2.6	In Aanbestedingsleidraad 5.2.6 geeft u aan dat inschrijver een Wta-vergunning van de AFM dient te overleggen bij inschrijving. De AFM geeft geen 'vergunning' als zodanig, maar houdt een openbaar register bij (toegankelijk via internet). Gaat u akkoord met een printscreen uit dit register met daarop het vergunningsnummer van de inschrijver?	Ja, dat is akkoord. Een printscreen uit het openbare AFM-register waarop het vergunningsnummer van de inschrijver zichtbaar is, is voldoende.
6	Aanbestedingsleidraad	Voor de uitwerking van de criteria G2.1 en G2.2 bij de accountantscontrole is een maximum aantal a4 vermeld (max 4 a4). Geldt dit maximum ook voor de uitwerking van de criteria ten aanzien van de fiscale dienstverlening? En is er een maximum ten aanzien van de cv's?	Dank voor uw oplettendheid. De vormvereisten zijn voor G2.1 en G2.2 zijn als volgt en de Aanbestedingsleidraad wordt aangepast (zie Aanbestedingsleidraad (versie 1e Nvl)): Vormvereisten De uitwerking mag maximaal vier (4) pagina's A4 omvatten. De beantwoording wordt opgesteld in een lettergrootte van minimaal 11 punten en een regelafstand van minimaal 1,0. Het maximale aantal pagina's is inclusief eventuele afbeeldingen, schema's en bijlagen die onderdeel uitmaken van de beantwoording. Cv's mogen als bijlage worden toegevoegd en hiervoor geldt geen maximum aantal pagina's a4. In het geval dat het toegestane aantal A4-pagina's wordt overschreden, worden enkel de eerste vier (4) pagina's beoordeeld.
7	Jaarrekening - 8.4 Digitalisering en datagedreven werken	AI: In de jaarrekening van 2025 lezen wij dat WMD actief bezig is met digitalisering en de inzet van AI. Wij hebben een aantal vragen over het gebruiken van AI binnen WMD: a) Welke rol speelt AI momenteel binnen de dagelijkse bedrijfsvoering van WMD, en specifiek binnen de financiële en fiscale processen? b) Staat WMD open voor het gebruik van AI-ondersteunde tools door de fiscaal adviseur bij de uitvoering van de werkzaamheden? c) Zijn er vanuit WMD beperkingen of voorwaarden verbonden aan het gebruik van AI-tooling door de opdrachtnemer, bijvoorbeeld op het gebied	Aanbestedende dienst ziet meerdere vragen terugkomen en geeft per vraag een antwoord. Antwoord op vraag 1: Het gebruik van AI is erg divers binnen de organisatie en niet te vatten in een compact antwoord. Eveneens is Aanbestedende dienst van mening dat het antwoord op deze vraag niet nodig is voor het doen van een goede Inschrijving.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		van gegevensverwerking, de AVG of informatiebeveiliging?	Antwoord op vraag 2: Aanbestedende dienst staat open voor het gebruik van AI-ondersteunde tools door de Opdrachtnemer, mits dit gebeurt in overeenstemming met de AVG, de informatiebeveiligingseisen (Eis 19 van Bijlage G.1 - Programma van Eisen Accountantscontrole en Eis 9 van Bijlage G.2 - Programma van Eisen Fiscale dienstverlening en de geheimhoudingsverplichtingen, en mits geen vertrouwelijke WMD-gegevens het beheer van Opdrachtnemer verlaten of worden gebruikt voor het trainen van publieke modellen. Antwoord op vraag 3: Ja, zie de eisen in het eisen omtrent informatiebeveiliging (Eis 19 van Bijlage G.1 - Programma van Eisen Accountantscontrole en Eis 9 van Bijlage G.2 - Programma van Eisen Fiscale dienstverlening. We verwachten dat Opdrachtnemer een beveiligde AI toepassing gebruikt, waarbij de gegevens niet in een publieke AI terecht komen.
8	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening	Documenten huidige accountant Kunt u aangeven of u voornemens bent om voorafgaand aan inschrijving relevante informatie van de huidige accountant (zoals management letters en risicoanalyses) beschikbaar te stellen aan alle inschrijvers, teneinde een gelijk speelveld te waarborgen en een realistische en vergelijkbare prijsstelling mogelijk te maken?	Aanbestedende dienst is voornemens het auditplan, de managementletter en het accountantsverslag van 2025 beschikbaar te stellen met Gegadigden die de geheimhoudingsverklaring (Bijlage 3.1 - Geheimhoudingsverklaring hebben ondertekend.
9	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening - Fiscale dienstverlening	In hoeverre is de belastingdienst teruggekomen op gemaakte afspraken betreffende het verbruik van energie binnen het netwerk van Opdrachtgever en de wijze waarop dit binnen de EB en ODE kan worden verrekend?	Aanbestedende dienst acht deze informatie niet noodzakelijk voor het opstellen van een Inschrijving. De Opdracht ziet op de in de aanbestedingsstukken omschreven fiscale dienstverlening, waaronder de werkzaamheden met betrekking tot de vennootschapsbelasting. Op deze vraag wordt daarom geen inhoudelijk antwoord gegeven.
10	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar	Op welke wijze voert Opdrachtgever haar fiscale administratie en stelt zij deze zelfstandig op of ligt deze taak bij haar adviseur?	Aanbestedende dienst voert de reguliere financiële administratie zelf. Opdrachtgever levert de benodigde

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
	Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening - Fiscale dienstverlening		informatie aan en de Opdrachtnemer stelt de fiscale positie en de Vpb-aangifte op. De fiscale administratie voor de VPB liggen bij Opdrachtnemer. Opdrachtgever levert daarvoor wel de nodige informatie aan. Om een beeld te geven van de verschillen tussen commerciële jaarrekening en fiscale administratie hebben we bijlage X toegevoegd.
11	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening - Fiscale dienstverlening	Wat is de laatst ingediende aangifte vennootschapsbelasting en wat is de laatst opgelegde definitieve aanslag vennootschapsbelasting?	De laatst ingediende aangifte vennootschapsbelasting betreft het boekjaar 2023. De meest recente definitieve aanslag vennootschapsbelasting heeft betrekking op het boekjaar 2022.
12	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening - Fiscale dienstverlening	In de risicomatrix die opgenomen is in het jaarverslag 2025 staat dat de kans op non-compliance met (nieuwe/veranderende) wet- en regelgeving mogelijk/waarschijnlijk is. Welke fiscale risico's voor non-compliance ziet Opdrachtgever?	Aanbestedende dienst beschikt niet over een afzonderlijke, formeel vastgestelde risicoanalyse voor fiscale risico's. Wel beschikt Aanbestedende dienst over een compliance register waarin onder meer relevante fiscale wet- en regelgeving is opgenomen en waarin op hoofdlijnen is beschreven hoe de naleving van wet- en regelgeving is geborgd. Ten aanzien van de vennootschapsbelasting worden fiscale risico's beoordeeld bij het opstellen van de fiscale positie en bij voorgenomen transacties. Een voorbeeld van een fiscaal risico is de juiste toerekening van resultaten aan de drinkwateractiviteiten.n.
13	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening - Fiscale dienstverlening	Is Opdrachtgever aangesloten bij horizontaal toezicht of een vergelijkbaar toezichtregime, en welke rol speelt het TCF daarin?	Aanbestedende dienst is niet aangesloten bij horizontaal toezicht of een vergelijkbaar toezichtregime. Er is derhalve geen Tax Control Framework (TCF) ingericht in het kader van een dergelijk toezichtregime. Wel vindt, waar daartoe aanleiding bestaat, collegiale afstemming plaats met andere drinkwaterbedrijven over fiscale vraagstukken.
14	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening - Fiscale dienstverlening	Heeft Opdrachtgever stappen gezet met betrekking tot het vastleggen en borgen van fiscale risico's en fiscale processen? Graag met een korte toelichting in welke fase Opdrachtgever zit en hoe dit heeft plaatsgevonden.	Zie hiervoor het antwoord op #12.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
	dienstverlening		
15	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening - Fiscale dienstverlening	Wat is de relatie van Opdrachtgever met de Belastingdienst en wat zijn eventueel de openstaande geschilpunten per belastingmiddel?	Aanbestedende dienst onderhoudt een reguliere zakelijke relatie met de Belastingdienst. Er zijn geen openstaande geschilpunten ten aanzien van de verschillende belastingmiddelen.
16	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening - Fiscale dienstverlening	Welke rol/invulling verwacht Opdrachtgever van haar fiscaal adviseur?	De door Aanbestedende dienst gewenste rol en invulling van de fiscaal adviseur is beschreven in de aanbestedingsstukken. Hiervoor wordt verwezen naar de opdrachtomschrijving in hoofdstuk 2 van de Aanbestedingsleidraad.
17	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening - Fiscale dienstverlening	Ons team werkt al lange tijd samen op klanten in het (semi) publieke domein en daardoor zijn er korte lijnen. Hierdoor hebben wij niet per se een voorkeur dat Opdrachtgever één centraal aanspreekpunt heeft binnen onze organisatie of dat er per belastingsoort één aanspreekpunt is. Welke voorkeur heeft Opdrachtgever in dit kader?	Voor de uitvoering van de Opdracht, die primair ziet op de fiscale positie en de aangifte vennootschapsbelasting, heeft Aanbestedende dienst de voorkeur voor één vast aanspreekpunt. Indien zich vragen voordoen over andere belastingmiddelen, verwacht Aanbestedende dienst dat dit aanspreekpunt zorgdraagt voor afstemming met de juiste specialist binnen de organisatie van Opdrachtnemer en fungeert als regievoerder richting Aanbestedende dienst.
18	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening - Interne controle	Kunt u toelichten hoe de interne beheersing binnen de organisatie is ingericht (inclusief ITomgeving), met betrekking tot autorisaties, wijzigingsbeheer, geautomatiseerde controles en monitoring van de werking? Kunt u daarnaast aangeven of sprake is van een afzonderlijke interne controle- of auditfunctie en hoe deze is ingericht?	De interne beheersing van Aanbestedende dienst, voor zover relevant voor de jaarrekeningcontrole, is ingericht en wordt doorlopend verder ontwikkeld. Bevindingen en aanbevelingen van de accountant worden, waar mogelijk en passend, opgevolgd. Om Inschrijvers een beter beeld te geven van de interne beheersing zal Aanbestedende dienst de meest recente managementletter en het accountantsverslag beschikbaar stellen. Deze documenten worden uitsluitend verstrekt nadat een geheimhoudingsverklaring is ondertekend. Aanbestedende dienst beschikt niet over een afzonderlijke interne auditfunctie. Sinds 2026 is wel een onafhankelijk gepositioneerde concerncontroller aangesteld, die onder meer verantwoordelijk is voor het

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
			bevorderen van de betrouwbaarheid van de externe verslaggeving en het toetsen van de kwaliteit van de interne beheersing. Ten aanzien van de IT-omgeving geldt dat drinkwaterbedrijven op grond van de Cyberbeveiligingswet passende en aantoonbare maatregelen moeten treffen om de continuïteit van de drinkwatervoorziening en de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen te waarborgen. Voor de drinkwatersector is hiervoor een normenkader ontwikkeld, waarin onder meer eisen zijn opgenomen ten aanzien van autorisatiebeheer, wijzigingsbeheer en incidentmanagement. Aanbestedende dienst laat periodiek door een externe partij een audit uitvoeren op de opzet, het bestaan en de werking van deze beheersmaatregelen.
19	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening - Jaarverslag	In het jaarverslag 2024 heeft WMD gerapporteerd over duurzaamheidsinformatie. Kunt u toelichten welke ambities WMD heeft ten aanzien van verdere uitbreiding of verdieping van deze duurzaamheidsinformatie in het jaarverslag, en of hierin voor de komende jaren nog wijzigingen worden verwacht?	Aanbestedende dienst is op grond van de huidige wet- en regelgeving niet verplicht te rapporteren overeenkomstig de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Desondanks kiest Aanbestedende dienst ervoor om in het jaarverslag inzicht te geven in niet-financiële informatie, waaronder duurzaamheidsinformatie. Dit sluit aan bij de publieke taak van Aanbestedende dienst en de wens om transparant te zijn richting stakeholders. Aanbestedende dienst heeft de ambitie de duurzaamheidsinformatie de komende jaren verder door te ontwikkelen, onder meer op basis van de uitgangspunten van integrated reporting. Op dit moment is Aanbestedende dienst niet voornemens om assurance te verkrijgen over de duurzaamheidsinformatie of het jaarverslag, anders dan de reguliere controle van de jaarrekening.
20	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening -	Kunt u aangeven of u voor de komende jaren significante wijzigingen verwacht met betrekking tot de opbrengsten van WMD Water & Energie BV (qua omvang/samenstelling)?	Aanbestedende dienst verwacht voor de komende jaren geen significante wijzigingen in de omvang of samenstelling van de opbrengsten van WMD Water & Energie B.V.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
	Opbrengstenstromen		
21	Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening - Waterbalans	Maakt u gebruik van een waterbalans als instrument voor monitoring van productie, distributie en afzet van drinkwater? Zo ja, op welk detailniveau wordt deze opgesteld en op welke wijze wordt deze ingezet ten behoeve van de beheersing van de volledigheid van de opbrengsten?	Aanbestedende dienst monitort de productiecijfers per productielocatie. Op totaalniveau wordt de drinkwaterproductie vergeleken met de drinkwaterafzet op basis van de meterstanden van de klanten. Het verschil betreft het niet in rekening gebrachte water (NIRG). Het aantal kubieke meters en het percentage NIRG worden afgezet tegen de interne norm en de uitkomsten van voorgaande jaren. Deze analyse wordt eenmaal per jaar uitgevoerd, omdat de meterstanden in december en januari worden opgenomen.
22	Aanbestedingsleidraad	Welke wensen tot verbetering heeft WMD ten aanzien van de huidige accountantscontrole en externe fiscale dienstverlening?	De wensen van Aanbestedende dienst ten aanzien van de accountantscontrole en de externe fiscale dienstverlening zijn beschreven in de aanbestedingsstukken, en in het bijzonder de Aanbestedingsleidraad.
23	Aanbestedingsleidraad	Welke kwaliteiten waardeert WMD in de huidige accountant en haar fiscaal adviseur?	Aanbestedende dienst acht deze vraag niet relevant voor het opstellen van een passende Inschrijving en verstrekt hierover geen nadere informatie.
24	Aanbestedingsleidraad	Wat ziet WMD als haar grootste uitdaging binnen de bedrijfsvoering en ontwikkelingen in de komende jaren?	De grootste uitdagingen en ontwikkelingen voor Aanbestedende dienst worden toegelicht in het document Strategische uitgangspunten en ontwikkelingen. Dit document wordt na ondertekening van Bijlage 3.1 - Geheimhoudingsverklaring beschikbaar gesteld.
25	Bijlage 3.1 – Geheimhoudingsverklaring	Artikel 3 - Geheimhoudingsverklaring Graag komen we in aanvulling op de uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht zoals genoemd in artikel 3 Geheimhoudingsverklaring de volgende uitzonderingen overeen: “De geheimhoudingsplicht geldt niet voor zover Opdrachtnemer verplicht is tot openbaarmaking uit hoofde van enig voorschrift van een orgaan aan het toezicht waarvan Opdrachtnemer is onderworpen, een op Opdrachtnemer of personen werkzaam bij/voor of verbonden aan Opdrachtnemer rustende beroepspllicht of een bindende uitspraak van de rechter of een overheidsorgaan. Daarnaast geldt de geheimhoudingsplicht niet indien: i)	Aanbestedende dienst stemt in met het verzoek. De voorgestelde uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht worden overgenomen. Hiermee wordt aangesloten bij artikel 12.5, onder h, van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole (zie tevens het antwoord op #55). Eenzelfde bepaling wordt opgenomen in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		Opdrachtnemer namens zichzelf optreedt ii) of personen bij Opdrachtnemer in dienst, iii) voor Opdrachtnemer werkzaam iv) of aan Opdrachtnemer verbonden, die namens zichzelf optreden in een tuchtrechtelijke, strafrechtelijke of civielrechtelijke procedure of v) voor het inwinnen door Opdrachtnemer van advies van professionele adviseurs en verzekeraars.” Kunt u hiermee instemmen?	
26	Bijlage 3.1 – Geheimhoudingsverklaring	Artikel 4 - Geheimhoudingsverklaring Is Opdrachtgever akkoord met het toevoegen van de volgende uitzondering op de verplichting om gegevens te verwijderen: “Dit artikel 4 Geheimhoudingsverklaring is niet van toepassing op vertrouwelijke informatie die de Ontvanger op grond van wet- en regelgeving onder zich dient te houden en vertrouwelijke informatie en kopieën daarvan die opgeslagen zijn in back-up media of andere elektronische gegevensopslag systemen in overeenstemming met algemene systeem archivering of back-up richtlijnen. Ten aanzien van deze vertrouwelijke informatie blijven de bepalingen van de Geheimhoudingsverklaring onverkort van kracht.”	Aanbestedende dienst ziet geen aanleiding om artikel 4 aan te vullen met een separate bepaling. Artikel 4 dient zo gelezen te worden dat het nimmer in strijd is met wettelijke bewaarplichten en/of beroeps- en gedragsregels waaraan Ontvanger is onderworpen. Voor zover Ontvanger op grond van dergelijke wet- of regelgeving verplicht is vertrouwelijke informatie te bewaren, of deze informatie uitsluitend nog aanwezig is in reguliere back-up- of archiveringssystemen, staat artikel 4 daaraan niet in de weg.
27	Ontbrekende bepalingen	Ontbreken vrijwaring ten gunste Een vrijwaring ten gunste van Opdrachtnemer ontbreekt in Overeenkomst. Een vrijwaring ten gunste van de accountant is gebruikelijk binnen de branche en is ook redelijk in het kader van de verdeling van verantwoordelijkheden en de daarbij behorende risicoverdeling. Derhalve verzoekt Opdrachtnemer WMD om de volgende bepaling op te nemen in de Overeenkomst: “WMD vrijwaart Opdrachtnemer voor alle aanspraken van derden die voortvloeien uit of verband houden met de ten behoeve van WMD te verrichten of verrichte werkzaamheden, tenzij WMD aantoont dat de aanspraken geen verband houden met verwijtbaar handelen of nalaten van WMD dan wel veroorzaakt zijn door opzet of bewuste roekeloosheid van Opdrachtnemer. Deze vrijwaring is niet van toepassing op opdrachten tot onderzoek van de jaarrekening zoals bedoeld in artikel 2:393 BW. De vrijwaring wordt mede bedongen ten behoeve van de personen binnen het opdrachtteam van de Opdrachtnemer, zowel individueel als gezamenlijk.” Bent u hiertoe bereid?	Nee, Aanbestedende dienst gaat niet mee in uw voorstel. Een vrijwaring ten gunste van Opdrachtnemer is voor Perceel 1: Accountantscontrole opgenomen in artikel 12.5 sub g van de concept Overeenkomst Accountantscontrole (Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole): Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor aanspraken van derden die verband houden met de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens opzet of bewuste roekeloosheid van Opdrachtnemer en met uitzondering van wettelijke controles als bedoeld in artikel 2:393 BW. Aanbestedende dienst neemt deze bepaling eveneens op in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening voor perceel 2: fiscale dienstverlening.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
28	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Voldoen aan technische, veiligheids-, kwaliteits- of andere voorschriften (art. 3.5 AISW-2018) Op grond van art. 3.5 AISW-2018 wordt Opdrachtnemer geacht technische, veiligheids-, kwaliteits- of andere voorschriften te kennen, waarnaar door Opdrachtgever wordt verwezen maar die niet bij de Overeenkomst zijn gevoegd, tenzij Opdrachtnemer de Opdrachtgever onverwijld schriftelijk van het tegendeel in kennis stelt. Opdrachtnemer verzoekt in plaats hiervan de volgende tekst op te nemen: “Bij het verlenen van inkoopopdrachten verstrekt Opdrachtgever aan Opdrachtnemer alle technische, veiligheids-, kwaliteits- of andere voorschriften waaraan dienen te worden voldaan.” Kunt u hiermee instemmen?	Artikel 3.5 komt te vervallen. Dit is verwerkt in Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole (versie 1e NvI) en in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening (versie 1e NvI).
29	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Fatale termijnen (art. 5.1 AISW-2018) Art. 5.1 AISW-2018 bevat een fatale termijn. Ook in art. 7.2 Overeenkomst Accountantscontrole en art. 7.2 Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening spreken over het naleven van een overeengekomen planning. Een fatale termijn kan strijdig zijn met de aard van de dienstverlening. Het is onwenselijk dat in een relatie waarbij de Opdrachtnemer afhankelijk is van de informatievoorziening door de Opdrachtgever het risico van termijnoverschrijding eenzijdig bij de Opdrachtnemer wordt gelegd. Dit vormt een bedreiging van het beginsel van onafhankelijkheid en het beginsel van deskundigheid en zorgvuldigheid, omdat de accountant door de ‘sanctie’ van in verzuim geraken onder druk gezet kan worden om met minder informatie genoeg te nemen dan noodzakelijk is om de opdracht goed te kunnen uitvoeren. Opdrachtnemer stelt derhalve voor de fatale termijn te vervangen door een indicatieve termijn. Is Opdrachtgever bereid de volgende bepaling op te nemen? “De overeengekomen termijnen en planningen zijn slechts fatale termijnen indien zulks expliciet schriftelijk is overeengekomen.”	Aanbestedende dienst stemt gedeeltelijk in met het verzoek. De voorgestelde wijziging om de overeengekomen termijnen uitsluitend als indicatief aan te merken, wordt niet overgenomen. Artikel 7.2 van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole en Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening aangevuld met de volgende bepaling: "Opdrachtgever verstrekt Opdrachtnemer tijdig de informatie die redelijkerwijs noodzakelijk is voor de uitvoering van de werkzaamheden. Indien onvoorziene omstandigheden, waaronder een vertraging in de informatievoorziening door Opdrachtgever, gevolgen hebben voor de overeengekomen planning, treden partijen tijdig met elkaar in overleg om de planning zo nodig aan te passen."
30	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018)	Keuring, inspectie en acceptatie (artt. 5.2, 6.1 tweede zin, 10.3 en 11 AISW-2018) Contractuele bepalingen die WMD het recht geven om de resultaten goed te keuren en een oordeel te geven over de deugdelijkheid, zijn voor	Opdrachtgever stemt in met het verzoek. Artikel 5.2, artikel 6.1 (tweede zin), artikel 10.3 en artikel 11 van de AISW-2018 worden, voor zover deze zien op keuring, inspectie en acceptatie van de

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
	Diensten	Opdrachtnemer niet acceptabel omdat dit in strijd is met de voor Opdrachtnemer geldende wet- en (beroeps)regelgeving, die Opdrachtnemer verplicht de opdracht op een volledig onafhankelijke wijze uit te voeren. Bepalingen die WMD het recht geven prestaties te keuren, hebben tot gevolg dat WMD invloed kan uitoefenen op de uitkomsten van de accountantsdienstverlening en daarmee ook op de inhoud van de af te geven rapporten. Dit is bij accountancydiensten niet acceptabel. De beroepsregels eisen namelijk een objectieve en onafhankelijke functievervulling door de accountant en verhinderen een formele invloed van WMD. Derhalve verzoekt Opdrachtnemer WMD om art. 5.2, 6.1 tweede zin, 10.3 en 11 AISW-2018, voor zover die zien op keuring, inspectie en/of acceptatie, niet van toepassing te verklaren op de Overeenkomst. Bent u hiertoe bereid?	accountantsdienstverlening, buiten toepassing verklaard. In aanvulling daarop wordt de volgende bepaling opgenomen: "De uitvoering en de resultaten van de accountantsdienstverlening zijn onderworpen aan de voor Opdrachtnemer geldende wet- en (beroeps)regelgeving. Opdrachtgever heeft geen bevoegdheid de inhoud, uitkomsten of conclusies van de door Opdrachtnemer verrichte werkzaamheden of afgegeven rapportages, verklaringen en overige producten goed te keuren, af te keuren of anderszins inhoudelijk te beïnvloeden." Dit is verwerkt in Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole en in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.
31	AIV artikel 5.2 en 11.1	De in AIV artikel 5.2 en 11.1 opgenomen acceptatieprocedure heeft tot gevolg dat de opdrachtgever invloed kan uitoefenen op de diensten van opdrachtnemer en daarmee ook op de inhoud van de door opdrachtnemer af te geven rapporten en verklaringen. Dit dient gelet op de aard van de opdracht voorkomen te worden. Uiteraard is er ruimte voor bespreking van en overleg over concept rapportages, maar onze beroepsregels eisen een objectieve en onafhankelijke functievervulling door de accountant en verhinderen een formele invloed van de opdrachtgever. AIV artikel 5.2 en 11.1 derhalve graag laten vervallen.	Artikel 5.2 en artikel 11.1 komen voor perceel 2: fiscale dienstverlening te vervallen. Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening is aangepast.
32	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Naleven huisregels (art. 5.5 AISW-2018) Op grond van art. 5.5 AISW-2018 is Opdrachtnemer verplicht de huisregels van Opdrachtgever na te leven c.q. te doen naleven door de personen die door hem met de uitvoering van Diensten zijn belast. Deze huisregels zijn geen onderdeel van de aanbestedingsdocumenten. Opdrachtnemer acht het niet redelijk te moeten voldoen aan huisregels waarvan zij de inhoud niet kent. Derhalve verzoekt Opdrachtnemer om de huisregels te delen, zodat daarover in de tweede vragenronde zo nodig vragen kunnen worden gesteld. Voor de situatie dat WMD na gunning nog nieuwe huisregels van	Artikel 5.5 komt te vervallen. Dit is verwerkt in Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole en in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		toepassing wilt verklaren, stel Opdrachtnemer de volgende aangepaste tekst voor: “Indien WMD na gunning nieuwe of aangepaste huisregels van toepassing wilt verklaren, zal zij de tekst daarvan voorleggen aan Opdrachtnemer. Indien Opdrachtnemer niet (volledig) met de inhoud daarvan kan instemmen, treden partijen in overleg om tot een adequate oplossing te komen. Indien zulk overleg niet tot overeenstemming leidt en WMD vasthoudt aan de nieuwe of aangepaste huisregels, kan Opdrachtnemer de Overeenkomst schriftelijk opzeggen met inachtneming van een termijn van dertig (30) dagen.” Kunt u hiermee instemmen?	
33	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Eigendom zaken (art. 6.1, eerste zin AISW-2018) Op grond van art. 6.1, eerste zin AISW-2018 gaat, voor zover van toepassing, de eigendom van zaken op Opdrachtgever over op het moment van acceptatie van Diensten door Opdrachtgever. Gelet op het type dienstverlening (Accountantscontrole en fiscale diensten) gaat Opdrachtnemer ervan uit dat art. 6.1, eerste zin AISW-2018 niet van toepassing zal zijn. Kunt u dit bevestigen?	Aanbestedende dienst bevestigt dat het hier gaat om dienstverlening en dat artikel 6.1, eerste volzin, AISW-2018 (eigendomsovergang van zaken) bij deze Opdracht in beginsel niet van toepassing is.
34	AISW-2018 bepalingen met betrekking tot zaken.	Artikel 6 en 7 zien op zaken. Kunt u deze derhalve buiten toepassing verklaren nu het hier gaat om het verlenen van diensten?	Zie hiervoor het antwoord op #33
35	Artikel 9.2 Algemene Inkoopvoorwaarden	Op basis van dit artikel heeft u het recht de omvang of de hoedanigheid van de uit te voeren diensten te wijzigen. Deze wijzigingen kunnen echter alleen schriftelijk overeengekomen worden. Daarbij komt dat partijen voor langere tijd afspraken maken en het niet wenselijk lijkt een dergelijk eenzijdig wijzigingsrecht op te nemen. Kunt u gelet op het voorgaande bevestigen dat er slechts gewijzigd kan worden na instemming van opdrachtnemer?	Aanbestedende dienst bevestigt dat een wijziging van de omvang of hoedanigheid van de Diensten (artikel 9.2 AISW-2018) uitsluitend schriftelijk en in onderling overleg plaatsvindt en dat een wezenlijke wijziging de instemming van Opdrachtnemer vereist. Aanbestedende dienst maakt geen gebruik van een eenzijdig inhoudelijk wijzigingsrecht buiten de kaders van de herzieningsclausule (paragraaf 2.6 van de Aanbestedingsleidraad).
36	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Zekerheid/ Bankgarantie (art. 10.1 en 10.6 AISW-2018) Op grond van art. 10.1 en 10.6 AISW-2018 (niet van toepassing op Accountantscontrole ['Perceel 1']; wel van toepassing op fiscale diensten ['Perceel 2']) kan WMD verlangen dat Opdrachtnemer als zekerheid voor de nakoming van zijn verplichtingen op grond van de Overeenkomst / al zekerheid voor reeds betaalde maar nog niet verrichte Diensten, afdoende zekerheid stelt door een bankgarantie te verlangen. Dit is zeer	Ja, dat is akkoord. Artikel 10.1 en Artikel 10.6 komen ook te vervallen voor perceel 2: fiscale dienstverlening. Dit is verwerkt in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		ongebruikelijk in onze branche. Derhalve verzoekt Opdrachtnemer om art. 10.1 en 10.6 AISW-2018 ook voor fiscale diensten ['Perceel 2'] niet van toepassing te verklaren. Bent u hiertoe bereid?	
37	AIV artikel 10.1	Wij geven geen bankgarantie af. Wij stellen voor deze bepaling niet van toepassing te verklaren. Kunt u hiermee akkoord gaan?	Ja, dat is akkoord. Artikel 10.1 komt te vervallen. Dit is verwerkt in Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole (versie 1e Nvl) en in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening (versie 1e Nvl).
38	AIV artikel 11.1	In AIV artikel 11.1 is aangegeven dat opdrachtgever de mogelijkheid heeft om door de opdrachtnemer verrichte zaken (goed) te keuren. Dit kan (indirect) impliceren dat de opdrachtgever een mogelijkheid heeft om invloed op de (te verrichten) diensten door de opdrachtnemer uit te oefenen. Gelet op de onafhankelijke positie van een accountant is dat een ongewenste situatie. Graag zouden wij zien dat AIV artikel 11.1 buiten werking worden verklaard. Kunt u hiermee instemmen?	Zie hiervoor het antwoord op #31
39	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Betaling reeds verrichte werkzaamheden bij ontbinding (art. 12.3, 13.1 onder a en b en 13.2 AISW-2018) Op grond van art. 12.3 AISW-2018 kan WMD in geval van ontbinding reeds verrichte onverschuldigde betalingen terugvorderen en op grond van art. 13.1 onder a en b en 13.2 AISW-2018 is WMD in geval van ontbinding geen vergoeding van schade of enige andere vergoeding aan Opdrachtnemer verschuldigd. Echter, er is geen bepaling in de algemene voorwaarden of Overeenkomst/ Raamovereenkomst opgenomen dat Opdrachtnemer nog betaling kan vorderen van reeds verrichte Diensten waarvan ongedaanmakingsverbintenissen onmogelijk zijn. Derhalve verzoekt Opdrachtnemer om aan art. 12.3, 13.1 onder a en b en 13.2 AISW-2018 toe te voegen: “Indien de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk is ontbonden, vergoedt Opdrachtgever aan Opdrachtnemer de tot op het moment van ontbinding reeds door Opdrachtnemer verrichte werkzaamheden. Bent u hiertoe bereid?	Aanbestedende dienst is bereid in artikel 12.5 van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole op te nemen dat, indien de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk wordt ontbonden, de tot het moment van ontbinding door Opdrachtnemer reeds naar behoren verrichte werkzaamheden worden vergoed, voor zover ongedaanmaking daarvan niet mogelijk is. Dit laat de bevoegdheid van Aanbestedende dienst tot terugvordering van onverschuldigde betalingen en de uitsluiting van overige schadevergoeding (artikel 12.3, 13.1 en 13.2) onverlet. In Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening wordt eenzelfde bepaling opgenomen.
40	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden	Uitvoering Overeenkomst door derden (art. 12.4 onder d AISW-2018) Op grond van art. 12.4 onder d AISW-2018 kan WMD in geval van	Opdrachtgever stemt in met het verzoek.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
	Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	ontbinding de in art. 12.4 genoemde gronden de uitvoering van de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk aan derden opdragen. Opdrachtnemer kan dit artikel niet ongewijzigd accepteren. In verband met door Opdrachtnemer verplicht uit te voeren client- en opdrachtacceptatie procedures en in verband met de voor accountancy organisatie geldende wet- of regelgeving, inclusief gedrags- en beroepsregels, waardoor een conflict of interest kan ontstaan, verzoekt Opdrachtnemer Opdrachtgever akkoord te gaan met het aanpassen van dit artikel zodanig dat voor overdracht of aan derden uit handen geven van de uitvoering van de overeenkomst voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer vereist is, welke toestemming niet op onredelijke gronden zal worden onthouden. Kunt u hiermee instemmen?	Artikel 12.4, onder d, van de AISW-2018 wordt aangepast, in die zin dat voor overdracht van de uitvoering van de overeenkomst aan een derde voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer is vereist. Deze toestemming zal niet op onredelijke gronden worden onthouden. De Overeenkomst Accountantscontrole en de Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening worden hierop aangepast.
41	AISW-2018	Artikel 12.5 I Raamovereenkomst en artikel 15.3 Algemene Inkoopvoorwaarden Op grond van de op onze organisatie toepasselijke wet- en (beroeps)regelgeving (o.a. Wta en VGBA) hebben wij uw uitdrukkelijke toestemming nodig om de betreffende informatie te mogen delen met IT (cloud) dienstverleners. Voor (de uitvoering van) onze dienstverlening maken wij gebruik van cloud-toepassingen, e-mailproviders en andere ondersteunende IT (cloud) dienstverleners, onder meer voor onze document managementsystemen, waarbij dossiers en (klant)informatie worden opgeslagen in de cloud. Voor de zeer beperkte gevallen dat deze IT (cloud) dienstverleners, in verband met noodzakelijke technische ondersteuning, beperkte inzage hebben in de vertrouwelijke (klant)informatie, gelden strikte geheimhoudingsafspraken. Voor de goede orde benadrukken wij dat de ondersteuning van onze interne bedrijfsprocessen door betreffende IT (cloud) dienstverleners noodzakelijk is voor de uitvoering van onze dienstverlening, waarbij wij verantwoordelijkheid aanvaarden voor de inzet van deze IT (cloud) dienstverleners en de (de handhaving van de) vertrouwelijkheid van de (klant)informatie. Onze IT (cloud) dienstverleners betreffen onder meer Microsoft Azure, Google en KPN. Wij blijven voldoen aan de hoogste vertrouwelijkheids- en beveiligingsnormen. Indien gewenst kunnen wij ons ISO 27001 certificaat en onze Information Security Policy aan u overleggen. Op grond van het voorgaande verzoeken wij u onderstaand tekstvoorstel	Aanbestedende dienst verleent toestemming voor het gebruik van cloud-toepassingen en ondersteunende IT-(cloud)dienstverleners ten behoeve van de dienstverlening, mits Opdrachtnemer passende geheimhoudings- en beveiligingsmaatregelen treft en daarvoor verantwoordelijk blijft (conform (Eis 19 van Bijlage G.1 - Programma van Eisen Accountantscontrole en Eis 9 van Bijlage G.2 - Programma van Eisen Fiscale dienstverlening. Dit sluit aan bij artikel 12.5 sub i van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole. Eenzelfde bepaling wordt opgenomen in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		op te nemen in de overeenkomst, ter aanvulling op hetgeen reeds is opgenomen in artikel 12.5 I van de Raamovereenkomst. Zonder uw uitdrukkelijke en onvoorwaardelijke toestemming conform onderstaand tekstvoorstel kunnen wij onze werkzaamheden niet uitvoeren en daardoor niet meedoen aan deze aanbesteding. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst? “Ten behoeve van (de uitvoering van) de opdracht kunnen Opdrachtgever en Opdrachtnemer door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren en/of gebruik maken van elektronische opslag (waaronder cloud-toepassingen), waarbij het Opdrachtnemer is toegestaan vertrouwelijke informatie te verstrekken aan IT (cloud) dienstverleners, op basis van vertrouwelijkheid en uitsluitend ter ondersteuning van de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer. Opdrachtnemer blijft jegens Opdrachtgever verantwoordelijk voor de geheimhouding van de vertrouwelijke informatie door de betreffende IT (cloud) dienstverleners.”	
42	AIV artikel 14 en Bijlage F.1 – concept overeenkomst – accountantscontrole en Bijlage F.2. – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening	Opdrachtnemer bestaat uit een netwerk van gelieerde lidfirma's die ieder op zichzelf staande juridische entiteiten zijn en tot hetzelfde mondiale netwerk behoren. Opdrachtnemer gaat zelfstandig overeenkomsten aan. Op grond van de wet is de Opdrachtnemer aansprakelijk voor de door haar ingeschakelde hulppersonen (inclusief onderaannemers). In het belang van Opdrachtnemer, maar ook in dat van de Opdrachtgever gelet op eventuele niet-ontvankelijkheid en ter bescherming van Opdrachtnemer's hulppersonen, verzoeken wij om aan AIV artikel 14 en Bijlage F.1 – concept overeenkomst – accountantscontrole en Bijlage F.2. – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening het volgende toe te voegen: “Opdrachtgever zal eventuele klachten, vorderings- en verhaalsrechten uitsluitend kenbaar maken en/of uitoefenen jegens Opdrachtnemer, namelijk de contractspartij bij de Overeenkomst.”	Opdrachtnemer is op grond van de wet aansprakelijk voor de door haar ingeschakelde hulppersonen. Dat handhaaft Aanbestedende dienst. Aanbestedende dienst bevestigt evenwel dat de overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking (artikel 12.5 sub f, Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole ook geldt voor aansprakelijkheid die voortvloeit uit het handelen van die hulppersonen, en dat de vrijwaring mede ten behoeve van die hulppersonen wordt bedongen voor zover passend binnen die regeling. In zoverre wordt aan het verzoek tegemoetgekomen. Eenzelfde bepaling wordt opgenomen in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.
43	AIV artikel 14.1 en Bijlage F.2 – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening	Wij waarderen het dat u bereid bent om de aansprakelijkheid te beperken. De gehanteerde staffel bevat een hogere aansprakelijkheid dan die wij gewend zijn overeen te komen met onze Opdrachtgevers. Gelet op voorgaande verzoeken wij u de tekst van AIV artikel 14.1 en Bijlage F.2 – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening te vervangen door onderstaand tekstvoorstel. Kunt u hiermee akkoord gaan?	Voor perceel 1: accountantscontrole is de aansprakelijkheid reeds beperkt tot maximaal driemaal het honorarium (artikel 12.5 sub f, Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole. Aanbestedende dienst neemt deze regeling eveneens op in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening. -

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		1. Indien opdrachtgever aantoont dat hij schade heeft geleden door fouten van opdrachtnemer die hem kunnen worden toegerekend, is elke aansprakelijkheid van opdrachtnemer voor schade, hetzij op grond van wanprestatie dan wel onrechtmatige daad, hetzij op grond van de wet of anderszins, beperkt tot maximaal driemaal het aan opdrachtgever gefactureerde bedrag van het honorarium voor de desbetreffende opdracht. Bij een opdracht met een doorlooptijd van meer dan twaalf maanden, is de hier bedoelde aansprakelijkheid beperkt tot maximaal driemaal het honorarium dat in het kader van de desbetreffende opdracht in de laatste twaalf maanden voorafgaande aan de fouten aan opdrachtgever is gefactureerd. De voorgaande beperking is niet van toepassing op schade die is veroorzaakt doordat er aan de zijde van opdrachtnemer sprake is van opzet of grove schuld of een dergelijke beperking bij wet of regelgeving verboden is.	Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening. zie ook #44 en #45
44	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Aansprakelijkheid (art. 14.1 AISW-2018 en art. 12.5 sub f Overeenkomst Accountantscontrole) Het is in onze branche gebruikelijk dat partijen een proportionele beperking van aansprakelijkheid overeenkomen. Normaal gesproken wordt de aansprakelijkheid voor directe schade, veroorzaakt door een beroepsfout, beperkt tot een bedrag van maximaal éénmaal, danwel drie maal de door Opdrachtnemer voor de diensten ontvangen vergoedingen exclusief BTW. Dit behoudens opzet of bewuste roekeloosheid van Opdrachtnemer. Aansprakelijkheid voor indirecte schade pleegt geheel te worden uitgesloten, tenzij deze is veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van leidinggevend personeel van Opdrachtnemer. In dit kader verwijzen wij ook graag naar aansprakelijkheidsbepaling zoals die in de Modelvoorwaarden van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) is opgenomen. Graag vernemen wij of Opdrachtgever akkoord gaat met het opnemen van de volgende, in de branche gebruikelijke aansprakelijkheidsbepaling: “In afwijking van artikel 14.1 AISW-2018 en artikel 12.5 sub f Overeenkomst Accountantscontrole geldt het volgende: Opdrachtnemer is jegens WMD in alle gevallen uitsluitend aansprakelijk voor directe schade die het	Voor perceel 1: accountantscontrole is de aansprakelijkheid reeds proportioneel beperkt. Artikel 12.5 sub f van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole vervangt artikel 14.1 AISW-2018 door een beperking tot maximaal driemaal het honorarium (met een maximum van driemaal het honorarium over de laatste twaalf maanden), met uitsluiting van indirecte schade en behoudens opzet/bewuste roekeloosheid. Aanbestedende dienst acht deze regeling evenwichtig en handhaaft deze. Dezelfde regeling wordt opgenomen in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening. Zie hiervoor ook het antwoord op #43

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		rechtstreekse gevolg is van (een samenhangende serie van) toerekenbare tekortkoming(en) in de uitvoering van de Overeenkomst. Opdrachtnemer is slechts aansprakelijk indien WDM aantoonbaar dat zij schade heeft geleden door een wezenlijke fout van Opdrachtnemer die bij zorgvuldig handelen zou zijn vermeden. Behoudens opzet dan wel bewuste roekeloosheid aan de zijde van leidinggevend personeel van Opdrachtnemer is de aansprakelijkheid van Opdrachtnemer als volgt beperkt: a. in de Overeenkomst: bij controle opdrachten beperkt tot maximaal drie (3) maal het honorarium over de - tot het moment van de toerekenbare tekortkoming(en) - verrichte Diensten in het kader van de desbetreffende controle opdracht. Indien de uitvoering van de controle opdracht een periode bestrijkt die langer is dan 12 maanden, dan wordt het hiervoor bedoelde bedrag gesteld op drie (3) maal het honorarium over de in het kader van de desbetreffende Opdracht in de laatste 12 maanden verrichte Werkzaamheden; b. in de Raamovereenkomst: bij alle overige Opdrachten beperkt tot maximaal één (1) maal het honorarium over de - tot het moment van de toerekenbare tekortkoming(en) - verrichte Diensten in het kader van de desbetreffende overige Opdracht. Indien uitvoering van de overige Opdracht een periode bestrijkt die langer is dan zes (6) maanden, dan wordt het hiervoor bedoelde bedrag gesteld op één (1) maal het honorarium over de in het kader van de opdracht in de laatste zes (6) maanden verrichte Werkzaamheden." Bent u hiertoe bereid?	
45	AISW-2018 aansprakelijkheid opdrachtnemer	De staffel met betrekking tot de aansprakelijkheid zoals opgenomen in artikel 14.1 van de AISW-2018 is erg hoog en staat bovendien niet in verhouding tot de opdracht. We zouden u willen vragen de aansprakelijkheid verder te beperken conform onderstaande. Kunt u daarmee akkoord gaan?	Voor perceel 1: accountantscontrole is de aansprakelijkheidsstaffel reeds vervangen door een beperking tot maximaal driemaal het honorarium (artikel 12.5 sub) (Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole. Eenzelfde bepaling wordt opgenomen voor perceel 2: fiscale dienstverlening in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening. Een verdere verlaging neemt Aanbestedende dienst niet over. Zie het antwoord op #44 en #35.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
46	AIV artikel 14.2 en Bijlage F.1 – concept overeenkomst – accountantscontrole artikel 12.5.g. en Bijlage F.2. – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening artikel 10	Graag verzoeken wij u onderstaande bepaling toe te voegen aan AIV artikel 14.2 en Bijlage F.1 – concept overeenkomst – accountantscontrole artikel 12.5.g. en Bijlage F.2. – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening artikel 10. Gaat u hiermee akkoord? “Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor vorderingen van derden wegens schade die veroorzaakt is doordat Opdrachtgever of niet door opdrachtnemer ingeschakelde derden aan opdrachtnemer onjuiste of onvolledige bescheiden of informatie heeft c.q. hebben verstrekt, tenzij Opdrachtgever kan aantonen dat de schade geen verband houdt met verwijtbaar handelen of nalaten zijnerzijds dan wel veroorzaakt is door opzet of grove schuld van Opdrachtnemer.”	WMD is bereid op te nemen dat Opdrachtgever Opdrachtnemer vrijwaart voor aanspraken van derden wegens schade die is veroorzaakt doordat Opdrachtgever of niet door Opdrachtnemer ingeschakelde derden onjuiste of onvolledige informatie hebben verstrekt, tenzij Opdrachtgever aantoont dat de schade niet daaraan is toe te rekenen. Dit sluit aan bij de in #99 toegezegde bepaling over de juistheid van aangeleverde informatie.
47	AISW-2018 vrijwaring.	In artikel 14.2 van de AISW-2018 is een onbeperkte vrijwaring opgenomen. Dit is voor opdrachtnemer niet aanvaardbaar, nu dit een niet te verzekeren risico vormt. Wij verzoeken u dan ook in de overeenkomst op te nemen dat artikel 14.2 van de Algemene Inkoopvoorwaarden niet van toepassing is, kunt u hiermee akkoord gaan? Mocht u dit verzoek niet honoreren, kunt u dan bevestigen dat de hiervoor verzochte beperking van de aansprakelijkheid ook ziet op de aansprakelijkheid die voortvloeit uit de vrijwaring en dat de vrijwaring uitsluitend van toepassing is indien sprake is van een toerekenbare tekortkoming van opdrachtnemer?	Voor perceel 1: accountantscontrole is artikel 14.2 AISW-2018 vervangen door de vrijwaring van artikel 12.5 sub g (Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole. Eenzelfde bepaling wordt opgenomen voor perceel 2: fiscale dienstverlening in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening. Daarmee is de onbeperkte vrijwaring vervangen door een regeling die aansluit bij de overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking en de uitzondering voor wettelijke controles (2:393 BW).
48	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Verzekering tegen aansprakelijkheid (art. 14.5 AISW-2018) In art. 14.5 AISW-2018 staat: “Opdrachtnemer beëindigt niet zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever de verzekeringsovereenkomsten dan wel de condities waaronder deze zijn aangegaan. Evenmin wijzigt Opdrachtnemer het verzekerde bedrag ten nadele van Opdrachtgever zonder bedoelde toestemming.” Opdrachtnemer verzoekt u deze zin van art. 14.5 AISW-2018 niet van toepassing te verklaren. Het zou voldoende moeten zijn dat Opdrachtnemer zich op basis van art. 14.4 AISW-2018 adequaat dient te verzekeren. Het moet Opdrachtnemer vrij kunnen staan desgewenst haar verzekering over te sluiten, zolang zij aan art. 14.5 AISW-2018 voldoet.	Aanbestedende dienst is bereid de tweede volzin van artikel 14.5 AISW-2018 (voorafgaande toestemming bij beëindiging/wijziging van de verzekering) te versoepelen: Het staat Opdrachtnemer vrij haar verzekering over te sluiten of jaarlijks te verlengen, mits doorlopend ten minste de in paragraaf 5.2.1 van de Aanbestedingsleidraad vereiste dekking in stand blijft. Een wezenlijke verlaging van de dekking wordt vooraf aan Opdrachtgever gemeld. Aan het verzoek wordt in deze vorm tegemoetgekomen. (zie ook #49 en #50).

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
49	AIV artikel 14.4 en 14.5	In AIV artikel 14.4 en 14.5 is bepaald dat toestemming van de Opdrachtgever nodig is om de verzekerde bedragen en polisvoorwaarden die opdrachtnemer met zijn verzekeraar is overeengekomen, (ten nadele van de opdrachtgever) te wijzigen. Het is voor ons ondoenlijk om onze klanten ieder jaar om toestemming te vragen, indien de verzekeringsvoorwaarden licht (en mogelijk ook licht ten nadele van de klant) wijzigen. Wij zijn doorlopend verzekerd, maar de precieze verzekeringsvoorwaarden worden jaarlijks opnieuw afgestemd met onze verzekeraar. De voorwaarden en dekking wijzigen daarbij niet substantieel, maar bepaalde condities kunnen wel licht wijzigen. Deze gewijzigde voorwaarden kunnen wij niet steeds vooraf met al onze klanten afstemmen. Gelet hierop willen wij verzoeken AIV artikel 14.4 en 14.5 niet van toepassing te verklaren.	Zie hiervoor het antwoord op #48
50	AIV artikel 14.5	Op grond van afspraken met onze verzekeraar is het ons niet toegestaan derden (waaronder cliënten) inzage te geven in de verzekeringspolis of afzonderlijke polisvoorwaarden. Wel kunnen wij als alternatief een bewijs van verzekering overleggen, zijnde een verklaring van de verzekeraar waarin staat dat wij afdoende verzekerd zijn. Kunnen wij volstaan met het overleggen van deze verklaring?	Zie hiervoor het antwoord op #3
51	AISW-2018 verzekeringen	In artikel 14.5 van de AIWS-2018 is opgenomen dat opdrachtnemer schriftelijke toestemming nodig heeft van opdrachtgever wanneer een verzekeringsovereenkomst wordt beëindigd, en dat opdrachtnemer het verzekerde bedrag niet ten nadele van opdrachtgever mag wijzigen zonder deze toestemming. Wij begrijpen dat wij ons voldoende dienen te verzekeren en dat u daar enig bewijs van wenst te ontvangen. Het is echter zeer arbeidsintensief en eigenlijk onmogelijk om al onze opdrachtgevers te informeren over een gewijzigde verzekeraar en een gewijzigde dekking. Kunt u er daartoe mee akkoord gaan dat gedeelte uit artikel 14.5 van de AISW-2018 buiten toepassing te verklaren? Zo nee, waarom niet?	Zie hiervoor het antwoord op #48
52	Artikel 14.6 Algemene Inkoopvoorwaarden	In artikel 14.6 wordt de aansprakelijkheid van Opdrachtgever beperkt tot het bedrag dat door de aansprakelijkheidsverzekeraar wordt uitgekeerd, vermeerderd met het eigen risico. Deze beperking zorgt ervoor dat de aansprakelijkheid van Opdrachtgever feitelijk volledig afhankelijk is van de dekking en uitkering onder diens verzekering. Deze systematiek achten wij niet geheel redelijk, nu dit ertoe kan leiden dat Opdrachtnemer geen (volledige) schadevergoeding ontvangt in situaties waarin:	Voor perceel 1: Accountantscontrole is de aansprakelijkheid van Opdrachtgever niet beperkt tot de verzekeringsuitkering. Artikel 14.6 AISW-2018 is daar niet van toepassing verklaard (artikel 12.5 sub c, Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole). Voor perceel 2: Fiscale dienstverlening komt deze ook te vervallen. Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		geen dekking bestaat onder de verzekering; de verzekeraar om welke reden dan ook niet tot uitkering overgaat; of bepaalde schadeposten buiten de polisdekking vallen. De omvang van de aansprakelijkheid wordt hiermee afhankelijk van een externe factor (de verzekering), terwijl Opdrachtnemer hier geen invloed op heeft. Dit leidt tot een onevenwichtige risicoverdeling. Wij stellen daarom voor om de aansprakelijkheid van Opdrachtgever niet te koppelen aan de verzekeringsdekking, maar om dezelfde wijze (ofwel conform (het aangepaste) artikel 14.1) te beperken als de aansprakelijkheid van Opdrachtnemer. Kunt u hiermee instemmen?	Fiscale dienstverlening wordt aangepast. Zie ook het antwoord op #54 en #53
53	AISW-2018 aansprakelijkheid opdrachtgever.	In artikel 14.6 van de AISW-2018 wordt de aansprakelijkheid van opdrachtgever beperkt. De beperking van aansprakelijkheid van opdrachtgever tot het bedrag dat de verzekeraar uitkeert, komt in feite neer op een algehele exoneratie van aansprakelijkheid. Immers, als de verzekeraar weigert uit te keren (bijv. omdat opdrachtgever de premies niet heeft betaald en/of omdat het plafond van de verzekering is bereikt) is opdrachtgever op basis van dit artikel niet gehouden de schade van opdrachtnemer te vergoeden. Dit lijkt ons niet de bedoeling. Wij stellen voor ook hier de aansprakelijkheid te beperken tot 3 maal de opdrachtwaarde.	Aanbestedende dienst verklaart artikel 14.6 AISW-2018 voor beide percelen niet van toepassing (voor perceel 1: accountantscontrole reeds via artikel 12.5 sub c, Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole. Voor perceel 2: Fiscale dienstverlening wordt eenzelfde bepaling opgenomen in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.
54	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Aansprakelijkheid WMD (art. 14.6 AISW-2018 en art. 12.5 sub c Overeenkomst Accountantscontrole) De aansprakelijkheidsbeperking in art. 14.6 AISW-2018 is niet van toepassing op de Accountantscontrole ('Perceel 1'). Opdrachtnemer acht het niet redelijk dat de aansprakelijkheid van Opdrachtgever afhankelijk wordt gemaakt van het al dan niet bestaan van en afdoende verzekering en het al dan niet betaald zijn van de verzekeringspremies. Tevens is deze beperking niet gelijkwaardig aan de aansprakelijkheidsbeperking van Opdrachtnemer. Opdrachtnemer verzoekt derhalve aan WMD om dezelfde afwijking overeen te komen m.b.t. fiscale diensten ('Perceel 2') en derhalve in de concept Raamovereenkomst op te nemen: "Artikel 14.6 van de AISW 2018 Diensten worden niet van toepassing	Zie het antwoord op #52: Aanbestedende dienst verklaart artikel 14.6 AISW-2018 voor beide percelen niet van toepassing, zodat de aansprakelijkheid van Opdrachtgever niet uitsluitend afhankelijk is van het bestaan en de uitkering van een verzekering. Daarmee wordt de regeling voor beide percelen gelijkwaardig.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		verklaard.” Als alternatief zou Opdrachtnemer ook kunnen instemmen met een wederkerige beperking in aansprakelijkheid.	
55	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Geheimhouding (art. 15 AISW-2018) De in art. 15 AISW-2018 opgenomen geheimhoudingsverplichting voorziet niet in alle voor de accountant noodzakelijke uitzonderingen op de geheimhouding. Op grond van de wet- en beroepsregels, heeft een accountantsorganisatie in bepaalde gevallen de plicht om vertrouwelijke informatie te openbaren. De handhaving van het huidige art. 15 AISW-2018 zal ertoe kunnen leiden dat Opdrachtnemer gedwongen is om in strijd met de voor Opdrachtnemer geldende regelgeving te handelen. Derhalve verzoekt Opdrachtnemer aan WMD om art. 15 AISW-2018 niet van toepassing te verklaren en in aanvulling op art. 15 AISW-2018 de volgende bepaling op te nemen in de Overeenkomst en de Raamovereenkomst: "Op de geheimhoudingsverplichting wordt voorts een uitzondering gemaakt (i) indien openbaarmaking is vereist op grond van enige regel, eis of bindende uitspraak van een regelgevende instantie of (toezichthoudend)overheidsorgaan waaraan Opdrachtnemer dient te voldoen, en (ii) uit hoofde van een op Opdrachtnemer en/of personen werkzaam bij/voor of verbonden aan Opdrachtnemer rustende beroepsplicht. Een uitzondering op de geheimhoudingsplicht wordt ook gemaakt indien: i) Opdrachtnemer namens zichzelf optreedt ii) of personen bij Opdrachtnemer in dienst, iii) voor Opdrachtnemer werkzaam iv) of aan Opdrachtnemer verbonden, die namens zichzelf optreden in een tuchtrechtelijke, strafrechtelijke of civielrechtelijke procedure of v) voor het inwinnen door Opdrachtnemer van advies van professionele adviseurs en verzekeraars." Bent u hiertoe bereid?	Ja, daartoe is Aanbestedende dienst bereid. Deze bepaling wordt opgenomen, zie hiervoor Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole (versie 1e Nvl) en Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening (versie 1e Nvl).
56	AIV artikel 15.1 en Bijlage F.1 – concept overeenkomst – accountantscontrole en Bijlage F.2. – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening	'Opdrachtnemer bestaat uit een netwerk van gelieerde lidfirma's die ieder op zichzelf staande juridische entiteiten zijn en tot hetzelfde mondiale netwerk behoren. Gezien de wijze waarop Opdrachtnemer is georganiseerd is het voor Opdrachtnemer van belang dat Opdrachtnemer informatie met andere lidfirma's kan delen. Om deze reden stelt Opdrachtnemer voor om aan AIV artikel 15.1 en Bijlage F.1 – concept overeenkomst – accountantscontrole en Bijlage F.2. – concept raamovereenkomst – fiscale	Voor perceel 1: accountantscontrole is in artikel 12.5 sub i van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole reeds opgenomen dat Opdrachtnemer informatie mag delen met gelieerde entiteiten en met derden die administratieve of IT-diensten verrichten, mits passende geheimhoudings- en beveiligingsverplichtingen gelden. Aanbestedende

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		dienstverlening het volgende toe te voegen: “Het is Opdrachtnemer toegestaan vertrouwelijke informatie te delen met Opdrachtnemer's lidfirma's indien dat noodzakelijk is in het kader van het verrichten van de werkzaamheden. Opdrachtnemer staat ervoor in dat deze lidfirma's de geheimhoudingsverplichtingen na leven”	dienst neemt eenzelfde bepaling op voor perceel 2: fiscale dienstverlening in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.
57	Artikel 15.2 Algemene Inkoopvoorwaarden	Wij achten het redelijk dat artikel 15.2 ook voor Opdrachtgever zal gelden. Wij vragen u daarom artikel 15.2 wederkerig te maken. Kunt u hiermee instemmen?	Aanbestedende dienst is bereid de geheimhoudingsbepaling (artikel 15.2 AISW-2018) wederkerig toe te passen, in die zin dat ook Opdrachtgever de van Opdrachtnemer ontvangen vertrouwelijke informatie vertrouwelijk behandelt.
58	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Boetebeding (art. 15.7 AISW-2018) Art. 15.7 AISW-2018 bevat een boetebeding. Boetebepalingen zijn voor accountantsdiensten onacceptabel en in strijd met de voor ons geldende wet- en regelgeving. Dergelijke boetebepalingen zouden namelijk een bedreiging van onze onafhankelijkheid kunnen vormen. Opdrachtnemer acht boetes bovendien onwenselijk aangezien het contract reeds voorziet in aansprakelijkheid in geval van toerekenbare tekortkoming en contractuele boetes bovendien niet kunnen worden verzekerd. Opdrachtnemer verzoekt u artikel art. 15.7 AISW-2018 buiten toepassing te verklaren. Kan Opdrachtgever daarmee instemmen?	Het boetebeding van artikel 15.7 AISW-2018 is voor Perceel 1: Accountantscontrole reeds niet van toepassing verklaard (artikel 12.5 sub c van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole. Dit wordt ook overgenomen in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening. De wettelijke en contractuele mogelijkheden tot schadevergoeding blijven Aanbestedende dienst ter beschikking.
59	Artikel 15.7 Algemene Inkoopvoorwaarden	In geval van schending van onze geheimhoudingsplicht geldt een boete van € 5.000,- per gebeurtenis verhoogd met €500,- voor elke dag dat de schending voortduurt met een maximum van €50.000,-. Dit boetebeding werkt aanvullend op overige aan u toekomende rechten, waaronder uw recht op schadevergoeding. Dit betekent dat wij niet alleen een flinke boete verschuldigd zouden zijn, maar ook voor de schadevergoeding kunnen worden aangesproken. U heeft voldoende contractuele en wettelijke mogelijkheden om uw schade vergoed te krijgen, indien wij onze geheimhoudingsplicht schenden. Een dergelijke flinke boete daarnaast, is daarom niet nodig en onzes inziens buiten proportioneel. Wij stellen daarom voor het boetebeding te schrappen. Indien u hiertoe niet bereid bent, stellen wij voor om de zinssnede “verhoogd met € 500,- voor iedere dag dat de overtreding voortduurt tot een maximum van € 50.000,-” te schrappen.	Het boetebeding (artikel 15.7 AISW-2018) wordt door Aanbestedende dienst niet van toepassing verklaard voor perceel 1: Accountantscontrole. Voor perceel 2: Fiscale dienstverlening komt deze ook te vervallen. Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening wordt aangepast. Zie hiervoor ook het antwoord op #58 en #59.
60	AISW-2018 schending geheimhouding	In artikel 15.7 is een boetebepaling opgenomen ten aanzien van het schenden van de geheimhouding. Een dergelijke direct opeisbare boete is	Aanbestedende dienst verklaart het boetebeding van artikel 15.7 AISW-2018 voor beide percelen niet van

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		voor ons niet acceptabel. Een direct opeisbare boete bij schending van de geheimhoudingsverplichtingen die ingevolge dit artikel op opdrachtnemer rust achten wij bovendien onredelijk, aangezien deze boete opeisbaar zal zijn zonder dat op objectieve wijze in rechte is komen vast te staan dat opdrachtnemer de geheimhoudingsverplichtingen daadwerkelijk geschonden heeft. Kunt u gelet op het voorgaande akkoord gaan met het buiten toepassing verklaren van artikel 15.7 van de AISW-2018?	toepassing (voor perceel 1: accountantscontrole reeds via artikel 12.5 sub c, Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole. Voor perceel 2: Fiscale dienstverlening wordt eenzelfde bepaling opgenomen in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening. Zie het antwoord op #58 en #59.
61	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Intellectuele eigendomsrechten en gebruiksrecht (art. 16 AISW-2018) Op basis van de wet- en (beroeps)regelgeving is het voor zowel Accountantscontrole ('Perceel 1') als fiscale diensten ('Perceel 2') noodzakelijk dat de intellectuele eigendomsrechten op (accountantscontrole)verklaringen toekomen aan de accountant. Opdrachtnemer draagt vanuit zijn discipline de vaktechnische verantwoordelijkheid voor zijn verklaringen en overige rapportages. Het is voor Opdrachtnemer dus van belang dat in de Overeenkomst een bepaling wordt opgenomen waarin wordt vastgelegd dat de intellectuele eigendomsrechten op de door Opdrachtnemer te leveren rapporten en verklaringen bij Opdrachtnemer blijven rusten en WDM dus niet zonder voorafgaande toestemming kan overgaan tot verdere verspreiding of aanpassing van de op te leveren werkproducten. Opdrachtgever verkrijgt een gebruiksrecht voor interne gebruiksdoeleinden. Opdrachtnemer verzoekt WDM om in afwijking van art 16 AISW-2018 de volgende bepaling op te nemen in de Overeenkomst: "In afwijking van artikel 16 AISW-2018 geldt het volgende: Opdrachtnemer behoudt alle intellectuele eigendomsrechten ten aanzien van de resultaten van haar werkzaamheden. Alle intellectuele eigendomsrechten die Opdrachtnemer tijdens de uitvoering van de opdracht voor Opdrachtgever of hieruit voortvloeiend, gebruikt of heeft gebruikt, dan wel ontwikkelt of heeft ontwikkeld, behoren toe aan Opdrachtnemer. Het is Opdrachtgever uitdrukkelijk verboden, behoudens een wettelijke verplichting, om producten waarin intellectuele eigendomsrechten van Opdrachtnemer zijn vervat, dan wel producten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten waarvoor Opdrachtnemer gebruiksrechten heeft verworven, waaronder mede begrepen computerprogramma's, systeemontwerpen, werkwijzen, adviezen, (model)contracten en andere geestesproducten van Opdrachtnemer, een en ander in de ruimste zin des woords, te	Nee, Aanbestedende dienst is daartoe niet bereid. Aanbestedende dienst onderkent dat de intellectuele eigendomsrechten op (controle)verklaringen en rapportages bij de accountant/fiscaal adviseur dienen te blijven berusten. Voor Perceel 1: Accountantscontrole is dit reeds geregeld in artikel 12.5 sub j van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole. Aanbestedende dienst neemt deze bepaling eveneens over in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening. Aanbestedende dienst verkrijgt een eeuwigdurend, niet-exclusief gebruiksrecht voor interne bedrijfsdoeleinden (Bijlage G.1 - Programma van Eisen Accountantscontrole Eis 5). Deze eis wordt ook opgenomen in Bijlage G.2 - Programma van Eisen Fiscale dienstverlening. Aanbestedende dienst verspreidt werkproducten niet aan derden zonder voorafgaande berichtgeving, behoudens een wettelijke of rechterlijke verplichting, in welk geval Opdrachtnemer vooraf tijdig wordt geïnformeerd. Deze uit Zie ook het antwoord op #95

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		verveelvoudigen, bekend te maken of te exploiteren. Opdrachtgever verkrijgt een gebruiksrecht voor interne bedrijfsdoeleinden ten aanzien van de opgeleverde resultaten.” Indien Opdrachtnemer gehouden is tot openbaarmaking aan derden van overdracht van de intellectuele eigendomsrechten op de door ons op te leveren resultaten, dan wenst Opdrachtnemer in ieder geval de verspreidingskring daarvan te beperken. Het is in de branche gebruikelijk dat de verspreiding van werkproducten wordt beperkt en/of dat aan verspreiding daarvan voorwaarden worden verbonden. Opdrachtnemer stelt dan ook de volgende aanvullende bepaling voor: “Opdrachtgever zal zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer aan derden geen mededelingen doen over de aanpak van Opdrachtnemer of over diens werkwijze en dergelijke, noch de offerte, rapportage, adviezen of andere schriftelijke uitingen van Opdrachtnemer aan derden ter beschikking stellen en/of openbaar maken. Opdrachtgever zal er tevens voor zorg dragen dat derden niet van de in de vorige zin bedoelde inhoud kennis kunnen nemen. Opdrachtgever is gerechtigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer de door Opdrachtnemer in het kader van deze opdracht vervaardigde eindrapportage openbaar te maken en/of aan derden te verstrekken indien enig wettelijk voorschrift, of een uitspraak van de rechter, Opdrachtgever hiertoe verplicht. Indien de eindrapportage door Opdrachtgever wordt verstrekt aan derden en/of openbaar wordt gemaakt op basis van een wettelijk voorschrift of rechterlijke uitspraak, zal Opdrachtgever Opdrachtnemer hierover voorafgaand aan de verstrekking en/of openbaarmaking tijdig schriftelijk informeren.” Bent u hiertoe bereid?	
62	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Vrijwaring (art. 14.2 AISW-2018 en art. 12.5 sub g Overeenkomst Accountantscontrole) Opdrachtnemer is onder voorbehoud van een cap bereid tot het overeenkomen van een vrijwaring onder de in art. 12.5 sub g Overeenkomst Accountantscontrole genoemde voorwaarden, welke van toepassing is op de Accountantscontrole ('Perceel 1'). Opdrachtnemer verzoekt WMD om dezelfde voorwaarden overeen te komen m.b.t. fiscale diensten ('Perceel 2') en derhalve in de concept Raamovereenkomst op te nemen:	Voor perceel 1: Accountantscontrole is de vrijwaring reeds opgenomen in artikel 12.5 sub g van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole. Aanbestedende dienst neemt eenzelfde regeling, met de overeengekomen aansprakelijkheidschap, op in de Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening. Zie het antwoord op #27 en #61:

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		Opdrachtnemer verzoekt zowel in de Overeenkomst Accountantscontrole als in de Raamovereenkomst Financiële Dienstverlening de volgende afwijking op artikel 14.2 de vrijwaring op te nemen: “Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever voor aanspraken van derden op vergoeding van schade op grond van aansprakelijkheid als bedoeld lid 1 van dit artikel en zal op eerste verzoek van Opdrachtgever een schikking treffen met die derden, dan wel zich in rechte, in plaats van of gezamenlijk met Opdrachtgever - één en ander ter beoordeling door Opdrachtgever - verweren tegen aanspraken als hiervoor bedoeld en de in dit kader door Opdrachtgever redelijkerwijs gemaakte kosten voor advies en/of juridische bijstand vergoeden. De aansprakelijkheidsbeperking zoals opgenomen in lid 1 van dit artikel is op deze vrijwaring onverkort van toepassing.” Kunt u daarmee instemmen?	
63	AIV artikel 14.2 en Bijlage F.1 – concept overeenkomst – accountantscontrole artikel 12.5.g. en Bijlage F.2. – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening artikel 10	In dit artikel is opgenomen dat opdrachtnemer de opdrachtgever dient te vrijwaren voor schade als gevolg van aanspraken van derden. Dit houdt in dat de aansprakelijkheid van opdrachtnemer verder strekt dan de aansprakelijkheid die wij als opdrachtnemer bereid zijn te aanvaarden. Wij aanvaarden alleen aansprakelijkheid jegens onze opdrachtgever, omdat wij daar immers de werkzaamheden voor verrichten. Het is aan de opdrachtgever om de risico's in te schatten en de eigen aansprakelijkheid jegens haar wederpartijen te beperken. Kunt u derhalve instemmen met het buiten toepassing verklaren van AIV artikel 14.2 en Bijlage F.1 – concept overeenkomst – accountantscontrole artikel 12.5.g. en Bijlage F.2. – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening artikel 10? Mocht u dit verzoek niet honoreren, kunt u dan bevestigen dat de aansprakelijkheid die voortvloeit uit de vrijwaring (1) onder de overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking (zoals door ons verzocht) valt en dat (2) de vrijwaring uitsluitend ziet op de aanspraken van derden die het gevolg zijn van een toerekenbare tekortkoming van opdrachtnemer?"	Voor perceel 1: accountantscontrole is in Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole artikel 14.2 AISW-2018 reeds vervangen door artikel 12.5 sub g van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole (Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer, behoudens opzet/bewuste roekeloosheid en met uitzondering van wettelijke controles 2:393 BW). Aanbestedende dienst neemt eenzelfde bepaling op in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening. Zie het antwoord op #61 en #47:

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
64	AISW-2018 intellectuele eigendom	Artikel 16 van de AISW-2018 brengt met zich mee dat de opdrachtgever het (intellectuele) eigendomsrecht verkrijgt op de resultaten van de opdracht en dat opdrachtnemer terzake afstand doet van zijn persoonlijkheidsrechten (daaronder valt het recht om op te treden tegen eventuele bewerking/aanpassing van het product). Dit is onwenselijk, nu opdrachtnemer met het opstellen van het product is belast. Gelet op het voorgaande vragen wij u om in de (Concept) Raamovereenkomst op te nemen dat de tekst van artikel 16 zodanig wordt aangepast dat daaruit volgt dat voor wat betreft resultaten van Opdrachten tot verlenen van advies, zal gelden dat het Opdrachtgever zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer niet is toegestaan om de inhoud van rapporten, adviezen of andere al dan niet schriftelijke uitingen van Opdrachtnemer te wijzigen, dan wel aan derden buiten de eigen organisatie te verstekken, tenzij (i) Opdrachtgever deze uitingen heeft aangenomen als zijnde haar eigen, derhalve onder eigen naam en logo en (ii) deze uitingen niet de naam van Opdrachtnemer bevatten dan wel andere informatie die Opdrachtnemer zou kunnen identificeren als de bron. Kunt u hiermee akkoord gaan?	Zie hiervoor het antwoord op vraag (#61)
65	AIV artikel 16.1 en Bijlage F.2 – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening	Dit artikel is vanwege de beroepsregelgeving niet uitvoerbaar. Op grond van onze beroepsregels mogen wij de IE-rechten niet aan onze cliënten overdragen. Dit zou immers tot gevolg (kunnen) hebben dat onze cliënten de door ons afgegeven verklaringen en / of rapporten zouden mogen aanpassen. Derhalve stellen wij voor om de tekst van dit artikel te vervangen door de volgende tekst: 1. Opdrachtnemer behoudt zich alle rechten voor met betrekking tot producten van de geest welke hij gebruikt of heeft gebruikt of ontwikkelt of heeft ontwikkeld in het kader van de uitvoering van de opdracht, voor zover deze niet reeds aan derden toekomen. 2. Het is de Opdrachtgever uitdrukkelijk verboden die producten, waaronder mede begrepen adviezen, rapporten, computerprogramma's, systeemontwerpen, werkwijzen, (model)contracten en andere geestesproducten van opdrachtnemer, een en ander in de ruimste zin des woords, al dan niet met inschakeling van derden, te verveelvoudigen, te openbaren of te exploiteren. 3. Het is de Opdrachtgever niet toegestaan die producten aan derden ter hand te stellen, anders dan ter inwinning van een deskundig oordeel omtrent de werkzaamheden van opdrachtnemer.	Zie hiervoor het antwoord op #61

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		Kunt u hiermee akkoord gaan?	
66	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Art. 17.1 AISW-2018 bevat een zg. 'Change of Control' clause. Kunt u verduidelijken wanneer u deze optionele clause van toepassing acht? 'Change of Control' (art. 17.1 AISW-2018) Kunt u tevens ermee instemmen dat als deze clause van toepassing is, hiervan zij uitgesloten wijzigingen in zeggenschap binnen het concern waarvan de Opdrachtnemer deel uitmaakt?	Artikel 17.1 AISW-2018 (Change of Control) ziet op een wezenlijke wijziging van de zeggenschap over Opdrachtnemer die de uitvoering of integriteit van de Opdracht kan raken. Aanbestedende dienst bevestigt dat een interne herstructurering of zeggenschapswijziging binnen het concern waartoe Opdrachtnemer behoort hier niet onder valt, onder de omstandigheden zoals genoemd in de herzieningsclause (paragraaf 2.6 van de Aanbestedingsleidraad).
67	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Audits inleners- en ketenaansprakelijkheid (art. 18.2 AISW-2018) De in artikel 18.2 AISW-2018 genoemde audits zijn te algemeen geformuleerd. Opdrachtnemer stelt de volgende aanvullende formulering voor: "In aanvulling op het reeds bepaalde in art. 18.2 AISW-2018 komen partijen overeen: Opdrachtgever kan eens per jaar, of als concrete omstandigheden daartoe aanleiding geven, een dergelijke audit uitvoeren. Opdrachtgever dient Opdrachtnemer tijdig hiervan in kennis te stellen. De audit mag geen inbreuk maken op de (met derden) overeengekomen geheimhoudingsverplichtingen. De kosten van de audits zijn voor rekening van Opdrachtgever." Kunt u hiermee instemmen?	Aanbestedende dienst bevestigt dat van inleners- of ketenaansprakelijkheid bij deze dienstverlening geen sprake is en dat artikel 18.2 (en 18.5) AISW-2018 op deze Opdracht niet van toepassing is. Mocht een audit toch aan de orde zijn, dan zal deze redelijk en proportioneel worden uitgevoerd (ten hoogste eenmaal per jaar of bij concrete aanleiding, tijdig aangekondigd, met respect voor geheimhoudingsverplichtingen jegens derden en voor rekening van Opdrachtgever).
68	AISW-2018 inleners en ketenaansprakelijkheid.	In artikel 18.2 van de AISW-2018 wordt inzage gevraagd in administratie van opdrachtgever ter controle van afdracht sociale verzekeringspremies etc. Wij accepteren geen inzage in onze administratie door onze klanten. Dit is bedrijfsgevoelige en vertrouwelijke informatie. Bovendien zal van inleners- of ketenaansprakelijkheid in het kader van de onderhavige werkzaamheden geen sprake zijn. Wij kunnen een verklaring van de belastingdienst overleggen waarin wordt verklaard dat wij alle verplichtingen op het gebied van sociale verzekeringspremies en loonbelasting zijn nagekomen, conform artikel 18.4. Dit zou voldoende moeten zijn. Wij verzoeken u artikel 18.2 van de AISW-2018 buiten toepassing te verklaren. Kunt u daarmee akkoord gaan? Zo nee, waarom	Zie hiervoor het antwoord op vraag (#67)

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		niet?	
69	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Audits inleners- en ketenaansprakelijkheid (art. 18.5 AISW-2018) Op basis van artikel 18.5 AISW-2018 kan opdrachtgever verlangen dat sociale verzekeringspremies en belastingen op een daartoe door Opdrachtnemer ter beschikking gestelde G-rekening dan wel zijn depotrekening bij de Belastingdienst worden gestort. Kunt u aangeven of u van deze mogelijkheid gebruik zult maken, danwel of u kunt instemmen om dit artikel zowel in de Overeenkomst als in de Raamovereenkomst niet van toepassing kunt verklaren?	Aanbestedende dienst stemt in met het verzoek. De verwijzing naar artikel 18.5 van de AISW-2018 komt voor zowel de Overeenkomst Accountantscontrole als de Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening te vervallen.
70	Artikel 18.5 Algemene Inkoopvoorwaarden	Dit artikel bepaalt dat wij, indien door u gewenst, met een g-rekening dienen te werken. Wij voldoen echter als organisatie niet aan de voorwaarden waaronder de Belastingdienst toestemming verleent voor het openen van een g-rekening. Het is voor ons daardoor niet mogelijk te voldoen aan dit vereiste. Gelet op het voorgaande stellen wij voor deze bepaling te schrappen. Gaat u hiermee akkoord?	Aanbestedende dienst gaat hiermee akkoord. Artikel 18.5 van de AISW-2018 komt te vervallen in Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole en Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.
71	AISW-2018 G-rekening.	In artikel 18.5 van de Algemene Inkoopvoorwaarden gaat het over het storten van premies op een G-rekening. Aangezien opdrachtnemer niet de dienstverlening aanbiedt waarvoor een G-rekening vereist is, beschikt opdrachtnemer niet over een G-rekening en kan de zinsnede 'Leverancier opent hiertoe een g-rekening (..)' uit artikel 18.5 AISW-2018 worden geschrapt. Kunt u daarmee akkoord gaan?	Zie hiervoor het antwoord op #70
72	Inzage documenten	Ten behoeve van een acceptabel level playing field verzoeken wij u, zoals gebruikelijk bij dit type aanbestedingen, om de rapportages van uw huidige accountant met ons te delen. Dit betreft onder andere het controleplan, de managementletter en het accountantsverslag. Indien dit niet digitaal verstrekt kan worden, verzoeken wij om een inzagemoment op uw locatie. Wij zijn bereid de door u bijgevoegde geheimhoudingsverklaring vooraf te ondertekenen.	Zie hiervoor het antwoord op #8.
73	Inkoopvoorwaarden	Het delen van informatie met member firms van het netwerk (geheimhouding) Wij zijn als internationaal accountantsnetwerk gebonden aan onafhankelijkheidswet- en regelgeving alsmede kwaliteitseisen en overige beroepsregels voor accountants. Het is in dat kader voor ons essentieel dat wij daar waar noodzakelijk, opdrachtinformatie met andere member firms kunnen delen, bijvoorbeeld om independence checks uit te voeren (als een member firm accountantsdiensten voor een klant uitvoert, kan de	Zie hiervoor het antwoord op #56

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		onafhankelijkheidswet- en regelgeving verbieden dat een andere member firm van ons netwerk adviesdiensten aan diezelfde klant verleent). Daarnaast kan het nodig zijn dat opdrachtinformatie met een andere member firm wordt gedeeld ten behoeve van kwaliteitsreviews die door die andere member firm uitgevoerd moeten worden. In dat kader zijn wij als accountantsorganisatie wettelijk verplicht om interne kwaliteitsreviews uit te voeren op het uitgevoerde werk; iedere accountantsorganisatie kent een intern inspectieprogramma dat steekproefsgewijs afgeronde controles op kwaliteit beoordeelt, ter waarborging van de kwaliteit van accountantsdiensten ten opzichte van klanten en het maatschappelijk verkeer. Wij hebben dit zo ingericht dat member firms bij elkaar deze kwaliteitscontroles uitvoeren. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst? “Het is Opdrachtnemer toegestaan om vertrouwelijke informatie te delen met andere member firms die tot zijn netwerk behoren, mits deze member firms gebonden zijn aan strikte geheimhoudingsverplichtingen (waar Opdrachtnemer jegens Opdrachtgever voor instaat). Deze verstrekking vindt slechts plaats op een “need to know” basis in het kader van risk management en quality review vereisten en/of in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden.	
74	Bijlage A - Algemene Inkoopvoorwaarden Samenwerkende Waterbedrijven (AISW-2018) Diensten	Opdrachtnemer schakelt standaard ondersteunende dienstverleners in bij alle cliënten. Tevens is Opdrachtnemer lid van een wereldwijd netwerk van firma's, die ieder voor zich op zichzelf staande juridische entiteiten zijn. Inzet derden (art. 15.3 en 17.2 AISW-2018, art. 12.5 sub i Overeenkomst Accountantscontrole en art. 16 PvE Accountantscontrole Aangezien wij een 'globally integrated firm' zijn, dienen wij in het kader van de opdracht samen te werken met en/of gedeelten van de opdracht uit te besteden aan andere firma's. Dit laat overigens onverlet dat wij als Opdrachtnemer verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de opdracht. Artikel 12.5 sub i Overeenkomst Accountantscontrole bepaalt dat artikel 15.3 van de AISW-2018 wordt aangepast in die zin dat Opdrachtnemer informatie mag delen met gelieerde entiteiten en derden die administratieve of IT-diensten verrichten ten behoeve van Opdrachtnemer, mits passende geheimhoudings- en beveiligingsverplichtingen gelden. Om ervoor te zorgen dat Opdrachtnemer geen onnodige beperkingen ervaart in de uitvoering van haar werkzaamheden, verzoekt	Zie de antwoorden op #56, #41 en #73. Aanbestedende dienst staat de inzet van ondersteunende dienstverleners en de samenwerking binnen het wereldwijde netwerk van firma's toe, inclusief het uitbesteden van delen van de opdracht, mits passende geheimhoudings- en beveiligingsverplichtingen gelden en Opdrachtnemer als hoofdaannemer verantwoordelijk blijft voor de uitvoering van de opdracht. Voor perceel 1 is dit geregeld in artikel 12.5, onder i, van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole. Eenzelfde bepaling wordt opgenomen in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening. Dit sluit aan bij eis 16 van het Programma van Eisen - Accountantscontrole, eis 8 van het Programma van Eisen - Fiscale dienstverlening en paragraaf 3.8.3 van de Aanbestedingsleidraad.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		Opdrachtnemer u in plaats van art. 15.3 en 17.2 AISW-2018, art. 12.5 sub i Overeenkomst Accountantscontrole en art. 16 PvE Accountantscontrole het volgende overeen te komen m.b.t. de Accountantscontrole ('Perceel 1'), en in de concept Raamovereenkomst het volgende toe te voegen m.b.t. fiscale diensten ('Perceel 2'): "Opdrachtnemer is lid van een wereldwijd netwerk van onderling samenwerkende entiteiten, die ieder voor zich op zichzelf staande juridische entiteiten zijn. Het is Opdrachtnemer toegestaan om samen te werken met en/of gedeelten van de opdracht uit te besteden aan en/of in dat kader vertrouwelijke informatie te delen met andere onderling samenwerkende entiteiten, alsmede aan andere dienstverleners, die eventueel direct contact met de Opdrachtgever kunnen hebben. Niettemin zal alleen opdrachtnemer jegens opdrachtgever verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de opdracht."	
75	Inkoopvoorwaarden (2)	Ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden Opdrachtgever zal alle gegevens en bescheiden, die Opdrachtnemer nodig heeft voor het correct en tijdig uitvoeren van de verleende opdracht, tijdig en in de door Opdrachtnemer gewenste vorm en wijze aan Opdrachtnemer ter beschikking te stellen. Opdrachtgever staat in voor de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan Opdrachtnemer ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden, ook indien deze via of van derden afkomstig zijn. Beroepsregels De opdracht wordt door Opdrachtnemer uitgevoerd met inachtneming van geldende wet- en regelgeving, de van toepassing zijnde beroepsregels daaronder begrepen. Opdrachtnemer is nimmer gehouden tot enig handelen of nalaten dat met de hiervoor bedoelde wet- en regelgeving strijdig of onverenigbaar is. IT-dienstverleners Wij maken bij het verlenen van onze diensten gebruik van cloud-toepassingen, e-mailproviders en andere ondersteunende IT (cloud) leveranciers, onder meer voor onze document managementsystemen, waarbij dossiers en (klant)informatie worden opgeslagen in de cloud. In zeer uitzonderlijke gevallen, in verband met noodzakelijke technische ondersteuning, onder andere voor "crisis support" (bijvoorbeeld in geval	Aanbestedende dienst gaat ervan uit dat u vraagt of Aanbestedende dienst kan instemmen met uw tekstvoorstellen. Aanbestedende dienst ziet meerdere voorstellen in uw vraag en geeft hieronder per voorstel een reactie. Voorstel 1: Ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden Ja, dat bevestigt Aanbestedende dienst. Voorstel 2: Beroepsregels Ja, dat bevestigt Aanbestedende dienst. Voorstel 3: IT-dienstverleners Ja, dat is akkoord. Dit is verwerkt in Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole (versie 1e NvI) en in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening (versie 1e NvI).

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		van een hack of in geval van (mogelijk) verlies van gegevens die moeten worden hersteld) heeft een beperkt aantal medewerkers van onze IT (cloud) leverancier mogelijk – in beperkte mate – toegang tot bepaalde vertrouwelijke (klant)informatie. Voor deze zeer beperkte gevallen dat medewerkers van onze IT (cloud) leveranciers beperkte inzage hebben in de vertrouwelijke (klant)informatie, gelden strikte geheimhoudingsafspraken. Voor de goede orde benadrukken wij dat de ondersteuning van onze interne bedrijfsprocessen door betreffende IT (cloud) dienstverleners noodzakelijk is voor de uitvoering van onze dienstverlening, waarbij wij verantwoordelijkheid aanvaarden voor de inzet van deze IT (cloud) dienstverleners en instaan voor de (de handhaving van de) vertrouwelijkheid van de (klant)informatie. Onze IT (cloud) dienstverleners betreffen onder meer Microsoft Azure, Google en KPN. Wij en onze IT (cloud) leveranciers blijven voldoen aan de hoogste vertrouwelijkheids- en beveiligingsnormen. Indien gewenst kunnen wij ons ISO 27001 certificaat en ons Information Security Policy Statement aan u overleggen en uiteraard zijn wij ook bereid om ons informatiebeveiligingsbeleid en de eisen die wij aan onze leveranciers stellen nader toe te lichten. Op grond van het voorgaande verzoeken wij u onderstaand tekstvoorstel op te nemen in de te sluiten overeenkomst. Kunt u derhalve akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst? "Ten behoeve van (de uitvoering van) de Opdracht kunnen Opdrachtgever en Opdrachtnemer door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren en/of gebruik maken van elektronische opslag (waaronder cloud-toepassingen). Het is Opdrachtnemer toegestaan om ter ondersteuning van haar bedrijfsvoering gebruik te maken van cloud-toepassingen. Opdrachtnemer blijft jegens Opdrachtgever verantwoordelijk voor de geheimhouding van de vertrouwelijke informatie door de betreffende IT (cloud) dienstverleners."	
76	Inkoopvoorwaarden (1)	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepalingen in de te sluiten overeenkomst? Deze bepalingen zijn gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepalingen overeengekomen worden, omdat het de Opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd:	Vrijwaring WMD is bereid de genoemde, in de branche gebruikelijke bepalingen op te nemen voor zover deze voortvloeien uit dwingende wet- en beroepsregelgeving en passen binnen de overeengekomen risicoverdeling. De vrijwaring door Opdrachtgever is reeds toegezegd, zie hiervoor het

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		Vrijwaring Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer te allen tijde tegen alle vorderingen van derden die voortvloeien uit of samenhangen met door ons verrichte werkzaamheden in relatie met de overeenkomst en/of de prestatie, behoudens indien en voor zover sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van Opdrachtnemer. Verzameling van elektronische data 1. Opdrachtgever geeft Opdrachtnemer toestemming om, in het kader van de overeenkomst en/of de prestatie, alle op de door Opdrachtgever ter beschikking te stellen elektronische media aanwezige data te benaderen en te verwerken. Opdrachtgever geeft Opdrachtnemer daarnaast toestemming kopieën te maken van de data voor zover nodig in het kader van het door Opdrachtnemer uit te voeren onderzoek. Opdrachtgever garandeert dat Opdrachtnemer door het uitvoeren van de overeenkomst / de prestatie niet in strijd handelt met de Algemene Verordening Gegevensbescherming, of enige andere soortgelijke wetgeving in een andere jurisdictie. 2. Tenzij anders overeengekomen gedurende de uitvoering van de opdracht zal Opdrachtnemer door haar verzamelde data na 12 jaren vernietigen. 3. Partijen komen uitdrukkelijk overeen dat Opdrachtnemer Opdrachtgever direct zal informeren indien het voor de uitvoering van de overeenkomst en/of de prestatie noodzakelijk blijkt een derde partij in te schakelen om Opdrachtnemer te assisteren bij het verzamelen van elektronische data. Opdrachtnemer zal alsdan met Opdrachtgever in overleg treden over vertrouwelijkheidsaspecten; Opdrachtnemer zal Opdrachtgever verzoeken vooraf schriftelijk in te stemmen met de door Opdrachtnemer gekozen werkwijze.	antwoord op #54, #27 en #46). Dit geldt ook voor beroepsregelbepaling (zie hiervoor het antwoord op #97 en #100). Verzameling Elektronische Data Het antwoord op deze vraag volgt later.
77	Bijlage B – Verklaring hoofdelijke aansprakelijkheid	Indien wij niet aanbieden als combinatie gaan wij er vanuit dat Bijlage B niet van toepassing is. Is dat correct? Indien niet correct zou u onderstaande bepaling willen verduidelijken? Ondergetekende verklaart - dat: • Deze zich bij gunning tegenover Opdrachtgever volledig en	Aanbestedende dienst bevestigt dat de Verklaring hoofdelijke aansprakelijkheid (Bijlage B - Verklaring hoofdelijke aansprakelijkheid) niet hoeft te worden ondertekend door een zelfstandige Inschrijver die niet als combinatie inschrijft en zich niet beroept op de financiële draagkracht van een concern moedermaatschappij (zie paragraaf 3.8.2 en 3.8.4 van de Aanbestedingsleidraad)

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		onvoorwaardelijk garant stelt (hoofdelijk aansprakelijk) voor de nakoming van de verplichtingen die uit of in verband met de opdracht die uit de aanbesteding kan/kunnen voortkomen.	
78	Bijlage D - Beveiligingsbepalingen Aanbestedingen WMD (BBAW)	Voldoen aan (aanvullende) beveiligingseisen, vigerende Gedragscode en Fysiek Beveiligingsbeleid (artt. 2, 3, 7 en 8 Beveiligingsbepalingen aanbestedingen WMD) Op grond van de artikelen 2, 3, 7 en 8 Beveiligingsbepalingen aanbestedingen WMD dient Opdrachtnemer te voldoen aan: - (aanvullende) beveiligingseisen (art. 2 en 3 Beveiligingsbepalingen aanbestedingen WMD) - vigerende Gedragscode WMD Drinkwater N.V. (art. 7 Beveiligingsbepalingen aanbestedingen WMD) - vigerend Fysiek Beveiligingsbeleid WMD Drinkwater N.V. (art. 8 Beveiligingsbepalingen aanbestedingen WMD). Geen van deze documenten zijn onderdeel van de aanbestedingsdocumenten. Opdrachtnemer acht het niet redelijk te moeten voldoen aan documenten/regels e.d. waarvan zij de inhoud niet kent. Derhalve verzoekt Opdrachtnemer om de hiervoor genoemde documenten te delen, zodat daarover in de tweede vragenronde zo nodig vragen kunnen worden gesteld. Voor de situatie dat WMD na gunning nog nieuwe documenten/regels e.d. van toepassing wilt verklaren, stel Opdrachtnemer de volgende aangepaste tekst voor: “Indien WMD na gunning nieuwe of aangepaste documenten/regels e.d. van toepassing wilt verklaren, zoals beveiligingseisen, gedragscodes en of een fysiek beveiligingsbeleid, zal zij de tekst daarvan voorleggen aan Opdrachtnemer. Indien Opdrachtnemer niet (volledig) met de inhoud daarvan kan instemmen, treden partijen in overleg om tot een adequate oplossing te komen. Indien zulk overleg niet tot overeenstemming leidt en WMD vasthoudt aan de nieuwe of aangepaste documenten/regels, kan Opdrachtnemer de Overeenkomst schriftelijk opzeggen met inachtneming van een termijn van dertig (30) dagen.” Kunt u hiermee instemmen?	Aanbestedende dienst stelt deze eis met name voor die personen die omwille van hun werkzaamheden op productielocaties moeten komen en mogelijk anderszins in aanraking kunnen komen met open water. In dit geval is de verwachting dat hier geen sprake van is. Bij start van de Opdracht volstaat dat de betrokken personen tijdens het wegwijs worden gemaakt met de toegangsregels, gedragscode e.d. door HRM en Facilitair.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
79	Bijlage D - Beveiligingsbepalingen Aanbestedingen WMD (BBAW)	Voorwaarden Lijst van op project geplaatste personen (art. 6 Beveiligingsbepalingen aanbestedingen WMD) Op grond van art. 6 Beveiligingsbepalingen aanbestedingen WMD kan WMD personeel van Opdrachtnemer onderwerpen aan: “- Mate van screening gebaseerd op de mate van fysieke- en informatietoegang - Screening gebaseerd op relevant profiel - Geverifieerde identiteit - Bewijs van diplomering - Relevante certificaten - Getekende Geheimhoudingsverklaring” Dit acht Opdrachtnemer niet redelijk, omdat het personeel van Opdrachtnemer bij indiensttreding en gedurende dienstbetrekking reeds wordt onderworpen aan een (pre-)employment screening en het personeel in dat kader ook een VOG moet overleggen. Derhalve verzoekt Opdrachtnemer om art. 6 Beveiligingsbepalingen niet van toepassing te verklaren dan wel aan te passen dat MWD haar screening achterwege laat op grond van het feit dat voornoemde pre-employment screening door Opdrachtnemer voldoende waarborgen biedt?	Aanbestedende dienst aanvaardt dat de door Opdrachtnemer reeds uitgevoerde (pre-)employment screening, inclusief het overleggen van een VOG, in beginsel als toereikend geldt. Aanbestedende dienst behoudt zich uitsluitend het recht voor om aanvullende screening te verlangen voor zover de mate van fysieke en/of informatietoegang dat objectief vereist. Een geheimhoudingsverklaring kan, waar de wet zich tegen ondertekening op persoonlijke titel verzet, op organisatieniveau worden geborgd (zie #80). In zoverre wordt artikel 6 BBAW proportioneel toegepast.
80	Artikel 6 Bijlage D	Op grond van dit artikel dienen onze werknemers op persoonlijke titel een geheimhoudingsverklaring te tekenen. Wij wensen in het kader van goed werkgeverschap te voorkomen dat onze werknemers zich rechtstreeks – derhalve op persoonlijke titel – verplichten jegens onze klanten. Wij gaan immers de opdrachten met onze klanten aan, niet onze werknemers. Het op persoonlijke titel tekenen van een geheimhoudingsverklaring door een in te zetten werknemer is derhalve in strijd met de wet(systematiek). Daarbij geldt dat onze werknemers reeds bij indiensttreding een geheimhoudingsverklaring ondertekenen, waarin ook de geheimhouding ten aanzien van klantgegevens wordt gewaarborgd. Daarnaast is onze organisatie – evenals onze werknemers – tot geheimhouding gehouden op grond van wetgeving en beroeps- en gedragsregelgeving. Wij verzoeken u gelet op het voorgaande de geheimhoudingsverklaring op persoonlijke titel buiten toepassing te verklaren. Kunt u hiermee instemmen?	Zie hiervoor het antwoord op #79
81	Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst – Accountantscontrole & Bijlage F.2 - Concept	Rangorde (art. 2.4 Overeenkomst Accountantscontrole & Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening) Art. 2.4 Overeenkomst Accountantscontrole & art. 2.4 Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening bevat een rangordebepaling. De rangordebepaling	Aanbestedende dienst volgt de strekking van dit verzoek. Conform paragraaf 3.7 van de Aanbestedingsleidraad geldt reeds dat de meest recente Nota van Inlichtingen prevaleert boven eerdere aanbestedingsdocumenten.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
	Raamovereenkomst - Fiscale dienstverlening	bepaalt dat de Overeenkomst prevaleert ten opzichte van de nota van inlichtingen. Dit acht Opdrachtnemer niet redelijk, omdat een nota van inlichtingen juist ertoe strekt aanpassingen te realiseren in de Overeenkomst. Indien de huidige rangorde bepaling in stand blijft, tast dit het karakter van de nota van inlichtingen aan. Derhalve verzoekt Opdrachtnemer WMD om te bepalen dat de nota van inlichtingen prevaleert ten opzichte van de Overeenkomst, dan wel te bepalen dat eventuele wijzigingen van de aanbestedingsstukken zoals geaccepteerd door de nota van inlichtingen worden doorgevoerd in de Overeenkomst & Raamovereenkomst. Bent u hiertoe bereid?	Aanbestedende dienst bevestigt dat wijzigingen die via de Nota van Inlichtingen worden geaccepteerd, worden doorgevoerd in de Overeenkomst - accountantscontrole en Raamovereenkomst - fiscale dienstverlening. In zoverre wordt aan uw verzoek tegemoetgekomen. Een integrale herziening van de rangordebepaling is daarvoor niet nodig.
82	Art. 4 Concept Overeenkomst bijlage F.1 en art. 4 Concept Raamovereenkomst Bijlage F.2	Er is geen (tussentijdse) opzeggingsmogelijkheid opgenomen in de overeenkomst voor opdrachtnemer. Er zijn echter omstandigheden denkbaar waaronder van geen der partijen kan worden gevegd dat de overeenkomst nog langer wordt voortgezet. Indien zich een dergelijke situatie voordoet, dienen partijen de bevoegdheid te hebben de overeenkomst op te zeggen. Opdrachtnemer zal dan een opzegtermijn van vier (4) maanden in acht nemen. Kunt u daarmee instemmen?	Aanbestedende dienst erkent dat Opdrachtnemer op grond van dwingende wet- en beroepsregelgeving gehouden kan zijn de Opdracht terug te geven en neemt daarvoor een opzeggingsbevoegdheid op met een redelijke termijn en zorgvuldige overdracht. Een algemene opzegtermijn van vier (4) maanden zonder beperking tot deze gronden neemt WMD met het oog op de continuïteit niet over.
83	AIV artikel 12 en Bijlage F.1 – concept overeenkomst – accountantscontrole en Bijlage F.2 – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening artikel 4.8	Op grond van toepasselijke wet en (beroeps)regelgeving moet het Opdrachtnemer vrij staan om in bepaalde gevallen de Overeenkomst of een gedeelte van de Diensten met onmiddellijke ingang te beëindigen. Voorbeelden hiervan zijn als er sprake is van een grote vertrouwensbreuk tussen cliënt en de accountant of in het geval dat bij voortduring van de dienstverlening de accountant gedwongen wordt om in strijd met de op hem/haar van toepassing zijnde beroepsregelgeving te handelen. Opdrachtnemer zal hier slechts in zeer uitzonderlijke gevallen op beroepen. In dat kader stellen wij voor om onderstaande tekst aan AIV artikel 12 en Bijlage F.1 – concept overeenkomst – accountantscontrole en Bijlage F.2 – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening artikel 4.8 toe te voegen: “Opdrachtnemer heeft het recht de Overeenkomst dan wel bepaalde Diensten schriftelijk met onmiddellijke ingang te beëindigen indien Opdrachtnemer in redelijkheid vaststelt dat Opdrachtnemer niet meer in staat zijn om de Diensten in overeenstemming met de toepasselijke	Zie hiervoor het antwoord op #82.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		wetgeving en/of van toepassing zijnde gedrags- en/of beroepsregels te verlenen.”	
84	Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst – Accountantscontrole & Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst - Fiscale dienstverlening	Rangorde (art. 4.2 Overeenkomst Accountantscontrole & Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening) Art. 4.2 Overeenkomst Accountantscontrole & art. 4.2 Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening zijn voor Opdrachtnemer akkoord. Kunt u voor de volledigheid bevestigen – aangezien de Overeenkomst en Raamovereenkomst in rangorde boven de AISW-2018 gaan – dit betekent dat de eenzijdige verlengingsopties voor Opdrachtgever zoals genoemd in de Aanbestedingsleidraad n.v.t. zijn?	Nee, Opdrachtgever gaat niet akkoord met het niet van toepassing verklaren van de eenzijdige verlengingsopties. Opdrachtgever bevestigt dat de verlengingsopties eenzijdig door Opdrachtgever kunnen worden uitgeoefend, zoals opgenomen in de Aanbestedingsleidraad. Om iedere onduidelijkheid weg te nemen wordt Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole en Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening hierop aangepast. Aanbestedende dienst erkent echter wel dat Opdrachtnemer op grond van dwingende wet- en beroepsregelgeving gehouden kan zijn de Opdracht terug te geven en neemt daarvoor een opzeggingsbevoegdheid op met een redelijke termijn en zorgvuldige overdracht. Een algemene opzegtermijn van vier (4) maanden zonder beperking tot deze gronden neemt WMD met het oog op de continuïteit niet over.
85	Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst – Accountantscontrole & Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst - Fiscale dienstverlening	Ingebrekestelling (art. 4.7 Overeenkomst Accountantscontrole & Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening) Bent u bereid aan art. 4.7 Overeenkomst Accountantscontrole & art. 4.7 Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening toe te voegen: “In aanvulling op art. 4.7 komen partijen overeen dat indien nakoming niet reeds blijvend onmogelijk is, eerst een ingebrekestelling met daarin een redelijke termijn tot nakoming dienst te worden gezonden aan de in gebreke zijnde partij, alvorens tot opzegging mag worden overgegaan.”	Ja, Aanbestedende dienst is bereid aan artikel 4.7 toe te voegen dat, indien nakoming niet reeds blijvend onmogelijk is, eerst een ingebrekestelling met een redelijke termijn tot nakoming wordt verzonden alvorens tot opzegging wegens tekortkoming wordt overgegaan. Dit laat de directe beëindigingsgronden uit artikel 4.4 en 4.8 onverlet.
86	Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst – Accountantscontrole & Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst - Fiscale dienstverlening	Meerwerk (art. 6.3 Overeenkomst Accountantscontrole & Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening) Artikel 6.3 van de Overeenkomst Accountantscontrole en artikel 6.3 van de Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening bepalen dat meerwerk slechts voor vergoeding in aanmerking komt na voorafgaande schriftelijke toestemming WDM. Er kunnen gevallen zijn waar wij op grond van wet- of (beroeps)regelgeving gehouden zijn om meerwerk te verrichten. Kunt u om	Aanbestedende dienst stemt hier gedeeltelijk mee in. Meerwerk komt uitsluitend voor vergoeding in aanmerking indien Opdrachtnemer voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden schriftelijk en deugdelijk gemotiveerd aan Opdrachtgever kenbaar maakt dat sprake is van meerwerk. Indien het meerwerk het gevolg is van gewijzigde wet- of regelgeving, dient

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		die reden in aanvulling op artikel 6.3 van de Overeenkomst Accountantscontrole en artikel 6.3 van de Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening de volgende bepaling opnemen: "Indien door bevindingen gedurende de werkzaamheden of door wijziging van wet- en regelgeving, Opdrachtnemer gehouden is om meerwerk te verrichten, komt dat meerwerk voor vergoeding in aanmerking. Indien een partij meent dat sprake is van meerwerk, zal zij daarvan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling doen aan de andere partij."	Opdrachtnemer dit, voor zover van toepassing, met een verwijzing naar de betreffende wijziging te onderbouwen.
87	Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst – Accountantscontrole & Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst - Fiscale dienstverlening	Prestatieverklaring (art. 8.1 en 8.3 Overeenkomst Accountantscontrole & Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening) Artikel 8.1 en 8.3 van de Overeenkomst Accountantscontrole en artikel 8.1 en 8.3 van de Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening bepalen dat facturen eerst na een ondertekende prestatieverklaring inzake de uitgevoerde dienstverlening kunnen worden ingediend en eerst na goedkeuring factuur worden betaald. Onze beroepsregels eisen echter een objectieve en onafhankelijke functieervulling door de accountant, zonder invloed van de Opdrachtgever. Betaling van onze facturen dient derhalve niet afhankelijk te zijn van de uitkomst en/of goedkeuring van de werkzaamheden. Wij stellen daarom voor dat artikel 8.1 en 8.3 van de Overeenkomst Accountantscontrole en artikel 8.1 en 8.3 van de Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening buiten toepassing worden verklaard. Kunt u daarmee instemmen?	Opdrachtgever stemt gedeeltelijk in met het verzoek. Artikel 8.1 van zowel de Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole als de Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening wordt als volgt gewijzigd: "De facturen van Opdrachtnemer bevatten een duidelijke specificatie van de geleverde Diensten." De artikelen 8.2 en 8.3 blijven ongewijzigd. Facturatie vindt plaats op basis van de voortgang van de werkzaamheden. Van vooruitbetaling is geen sprake. De nadere afspraken over de wijze van factureren worden na definitieve gunning met de winnende inschrijver gemaakt.
88	Art. 10 Concept Overeenkomst bijlage F.1 en art.10 Concept Raamovereenkomst Bijlage F.2	In artikel 10 wordt een zeer ruime vrijwaring opgenomen voor inbreuken op "octrooirechten, merkrechten, modelrechten, auteursrechten of andere rechten van derden". Met name de toevoeging "andere rechten van derden" maakt de reikwijdte van deze vrijwaring naar onze mening onbegrensd. Daarnaast lijkt de vrijwaring in artikel 10.2 niet te zijn gemaximeerd en daarmee buiten de tussen partijen overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking te vallen. Dit achten wij niet redelijk, nu vrijwaringen in beginsel dienen aan te sluiten bij de algemene aansprakelijkheidsregeling tussen partijen. Het loskoppelen hiervan leidt tot een onevenwichtige risicoverdeling, waarbij Opdrachtnemer in feite een onbeperkte aansprakelijkheid accepteert. Wij zouden daarom willen voorstellen om de reikwijdte van de vrijwaring te beperken tot specifiek benoemde intellectuele eigendomsrechten (en de categorie "andere	Aanbestedende dienst is bereid de reikwijdte van de vrijwaring in artikel 10 (van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole en Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening te beperken tot de specifiek benoemde intellectuele eigendomsrechten en de categorie 'andere rechten van derden' te laten vervallen, alsmede uitdrukkelijk vast te leggen dat deze vrijwaring valt onder de overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking (artikel 12.5 sub f, Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole). Zie ook het antwoord op #89.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		rechten van derden” te laten vervallen) en expliciet vast te leggen dat deze vrijwaringsverplichting onder de overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking valt. Kunt u hiermee instemmen?	
89	Artikel 10.2 van de Raamovereenkomst: vrijwaring	Artikel 10.2 van de Raamovereenkomst regelt een vrijwaring ten nadele van opdrachtnemer. Het afgeven van een vrijwaring is ongebruikelijk in onze branche en bovendien is het niet door ons te verzekeren. Bent u bereid dit artikel te verwijderen uit de overeenkomst? Zo nee, bent u dan bereid deze vrijwaring te scharen onder de (verzochte) beperking van de aansprakelijkheid zoals volgt uit artikel 14.1 AISW 2018?	Aanbestedende dienst is bereid de vrijwaring van artikel 10.2 (Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening te beperken tot de specifiek benoemde intellectuele eigendomsrechten en deze uitdrukkelijk onder de overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking (artikel 12.5 sub f uit Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole wordt doorgetrokken naar Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.
90	Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst – Accountantscontrole & Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst - Fiscale dienstverlening	Persoonsgegevens (art. 11 Overeenkomst Accountantscontrole & Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening) Voor zover bij het verlenen van onze diensten persoonsgegevens worden verwerkt, beschouwt Opdrachtnemer zich als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG. Dit betekent dat Opdrachtnemer geen verwerkersovereenkomsten sluit met klanten. Achtergrond van dit standpunt is dat Opdrachtnemer haar diensten verleent als professioneel, onafhankelijk adviseur. Opdrachtnemer bepaalt volledig zelfstandig hoe zij haar werkzaamheden uit zal voeren, welke middelen zij daarbij gebruikt en stelt zelfstandig haar adviezen op. Deze zelfstandigheid is essentieel voor Opdrachtnemer om de kwaliteit van haar dienstverlening te kunnen blijven waarborgen. De verplichting om aanwijzingen van de klant op te volgen, zoals een verwerker dient te doen, doet inherent afbreuk aan de kwaliteit van de dienstverlening. Kunt u er op basis van deze toelichting mee instemmen dat, nu Opdrachtnemer als verwerkingsverantwoordelijke geen instructies van de Opdrachtgever zal krijgen inzake de verwerking van persoonsgegevens, in het kader van voorliggende opdracht geen verwerkingsovereenkomst zoals bedoeld in artikel 11 tot stand zal komen en artikel 11 van de Overeenkomst Accountantscontrole en artikel 11 van de Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening derhalve in het geheel niet van toepassing zullen worden verklaard? Uiteraard zijn partijen gehouden om te voldoen aan hun wettelijke verplichtingen met betrekking tot privacy, zoals onder meer vastgelegd in de AVG.	Aanbestedende dienst onderkent het standpunt dat de accountant/fiscaal adviseur ten aanzien van een belangrijk deel van de werkzaamheden als zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG kwalificeert. Voor zover Opdrachtnemer als verwerkingsverantwoordelijke optreedt, komt geen verwerkersovereenkomst tot stand en is artikel 11 in zoverre niet van toepassing.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
91	Artikel 11 Concept (Raam)Overeenkomst Bijlage F.1 en Bijlage F.2	Door de aard van de opdracht kwalificeren wij, net als u, als zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke bij de werkzaamheden die wij voor u verrichten. De opdracht is immers niet primair gericht op het verwerken van persoonsgegevens, wordt onafhankelijk uitgevoerd en wij worden ingeschakeld in verband met onze professionele deskundigheid. Wij bepalen welke gegevens nodig zijn om onze werkzaamheden te verrichten en welke instrumenten (zoals software) daarbij worden gebruikt (doel en middelen), een en ander in het kader van de overeenkomst en conform de AVG. Daarmee kwalificeren wij als verwerkingsverantwoordelijke en kan er geen verwerkersovereenkomst gesloten worden. Dit standpunt wordt bevestigd in de - met de Autoriteit Persoonsgegevens afgestemde - Richtsnoeren van de beroepsorganisatie (2019186-richtsnoeren-gegevens-verantwoordelijke-of-verwerker-versie-1-oktober-2019.pdf (nba.nl)). Kunt u derhalve de verwerkersovereenkomst buiten toepassing verklaren?	Zie hiervoor het antwoord op #90
92	Bijlage F.1. – concept overeenkomst – accountantscontrole en Bijlage F.2 – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening artikel 11	De onderlinge afspraken met betrekking tot het verwerken van persoonsgegevens (o.a. een eventuele verwerkersovereenkomst) wordt bij de overeenkomst nader geregeld. Als zakelijk dienstverlener zullen wij doorgaans optreden als verwerkingsverantwoordelijke vanwege onze onafhankelijke, objectieve en deskundige positie. Daarnaast is het mogelijk dat Opdrachtnemer, maar ook andere (buitenlandse) lidfirma's - die behoren tot hetzelfde mondiale netwerk als waartoe Opdrachtnemer behoort - en externe dienstverleners zoals bedoeld onder het kopje geheimhouding, in het kader van de werkzaamheden voor Opdrachtgever in aanraking kunnen komen met informatie over de Opdrachtgever, waaronder persoonsgegevens. Uiteraard vindt het delen van de betreffende informatie enkel plaats als dit noodzakelijk is voor het doel van de dienstverlening, een en ander volgens de toepasselijke wetgeving. Om deze reden stellen we voor om de volgende bepaling op te nemen als Bijlage F.1. – concept overeenkomst – accountantscontrole en Bijlage F.2 – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening artikel 11 “Informatie over Opdrachtgever, waaronder persoonsgegevens, kan worden verwerkt door Opdrachtnemer, andere lidfirma's die behoren tot hetzelfde mondiale netwerk als waartoe Opdrachtnemer behoort en externe dienstverleners in de verschillende landen waarin zij actief zijn. De verwerking van informatie die Opdrachtnemer van de Opdrachtgever heeft ontvangen vindt plaats in overeenstemming met de toepasselijke wet- en beroepsregelgeving. De doorgifte van persoonsgegevens binnen het	Zie hiervoor het antwoord op #90

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		netwerk van lidfirma's waartoe Opdrachtnemer behoort, is onderworpen aan de Binding Corporate Rules-polices van Opdrachtnemer. Opdrachtgever garandeert dat die bevoegd is om in verband met de uitvoering van de diensten Persoonsgegevens aan Opdrachtnemer te verschaffen, en dat enige aan Opdrachtnemer verstrekte Persoonsgegevens in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving zijn verwerkt.”	
93	Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst – Accountantscontrole & Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst - Fiscale dienstverlening	Ontbreken mogelijkheid houden Intern dossier (Raamovereenkomst Fiscale Dienstverlening) Aangezien het aanhouden van een intern dossier door Opdrachtnemer is voorgeschreven op grond van de wet- (beroeps)regelgeving, verzoekt Opdrachtnemer WMD om, gelijk aan art. 12.4 van de Overeenkomst Accountantscontrole, de volgende bepaling op te nemen in de Overeenkomst: “Door ondertekening van deze Overeenkomst vervallen alle eerdere door Partijen gemaakte mondelinge dan wel schriftelijke afspraken omtrent de hierbij overeengekomen levering van de Diensten.” Bent u hiertoe bereid?	Ja, Aanbestedende dienst is bereid om eenzelfde bepaling in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening op te nemen.
94	Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst – Accountantscontrole & Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst - Fiscale dienstverlening	Opschortingsbevoegdheid Opdrachtnemer (art. 12.5 sub d Overeenkomst Accountantscontrole) Art. 12.5 sub d Overeenkomst Accountantscontrole bepaalt dat de Opdrachtnemer de Overeenkomst niet mag opschorten, indien WMD een betalingstermijn overschrijdt. Dit acht Opdrachtnemer niet redelijk, omdat het WMD wel is toegestaan om op te schorten o.g.v. o.a. art. 10.5, 12.1 b) en 12.4 na d) AISW-2018 terwijl dit mogelijk is strijd is met de onafhankelijkheid van de accountant. Derhalve verzoekt Opdrachtnemer om art. Art. 12.5 sub d Overeenkomst Accountantscontrole niet van toepassing te verklaren op de Overeenkomst, dan wel op zijn minst een maximale termijn hieraan te verbinden. Het kan niet van Opdrachtnemer worden verlangd dat zij oneindig lang zonder daar tegenover staande betalingen doorwerkt. Bent u hiertoe bereid?	Dat is akkoord. Aanbestedende dienst is bereid artikel 12.5, onder d, van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole aan te passen. De bepaling wordt zodanig gewijzigd dat de opschortingsbevoegdheid van Opdrachtnemer ontstaat indien Opdrachtgever de betaling niet heeft voldaan binnen 60 kalenderdagen na ontvangst van de factuur. Eenzelfde bepaling wordt opgenomen in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
95	Raamovereenkomst / AISW-2018	Artikel 12.5 J Raamovereenkomst en artikel 16.1, 16.3 en 16.4 Algemene Inkoopvoorwaarden Bent u bereid het volgende aan deze bepalingen toe te voegen? Opdrachtgever heeft het recht de resultaten van de opdracht te gebruiken voor zijn eigen intern gebruik, voor zover passend binnen het doel van de opdracht.”	Ja, Aanbestedende dienst is bereid om aan artikel 12.5 sub j van de Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole toe te voegen dat Opdrachtgever het recht heeft de resultaten te gebruiken voor eigen intern gebruik, passend binnen het doel van de Opdracht. Aanbestedende dienst neemt eenzelfde bepaling op voor Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.
96	Raamovereenkomst / AISW-2018	Artikel 12.5 I Raamovereenkomst en artikel 15.3 Algemene Inkoopvoorwaarden Wij zijn onderdeel van een internationaal netwerk van zelfstandige lokale juridische entiteiten (member firms) die onder dezelfde naam professionele diensten, waaronder accountants- en adviesdiensten, verlenen. Binnen ons internationale netwerk gebruiken wij gedeelde IT-systemen (o.a. CRM, boekhouding en facturatie) en hanteren wij netwerkbrede policies & standards op het gebied van (informatie)beveiliging, quality assurance, compliance, gedragscode, etc. Wij zijn als internationaal accountantsnetwerk gebonden aan onafhankelijkheidswet- en regelgeving alsmede kwaliteitseisen en overige beroepsregels voor accountants. Het is in dat kader voor ons essentieel dat wij daar waar noodzakelijk, opdrachtinformatie met andere member firms kunnen delen, bijvoorbeeld om independence checks uit te voeren (als een member firm accountantsdiensten voor een klant uitvoert, kan de onafhankelijkheidswet- en regelgeving verbieden dat een andere member firm van ons netwerk adviesdiensten aan diezelfde klant verleent). Daarnaast kan het nodig zijn dat opdrachtinformatie met een andere member firm wordt gedeeld ten behoeve van kwaliteitsreviews die door die andere member firm uitgevoerd moeten worden. In dat kader zijn wij als accountantsorganisatie wettelijk verplicht om interne kwaliteitsreviews uit te voeren op het uitgevoerde werk; iedere accountantsorganisatie kent een intern inspectieprogramma dat steekproefsgewijs afgeronde controles op kwaliteit beoordeelt, ter waarborging van de kwaliteit van accountantsdiensten ten opzichte van klanten en het maatschappelijk verkeer. Wij hebben dit zo ingericht dat member firms bij elkaar deze kwaliteitscontroles uitvoeren. Zonder uw toestemming conform onderstaand tekstvoorstel kunnen wij de hiervoor benodigde informatie niet binnen ons netwerk van member firms delen en daardoor niet kunnen meedoen met deze aanbesteding. Kunt u	Zie hiervoor het antwoord op #56

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		akkoord gaan de volgende aanvulling op artikel 12.5 I van de Raamovereenkomst? “Het is Opdrachtnemer toegestaan om vertrouwelijke informatie te delen met andere member firms die tot zijn netwerk behoren, mits deze member firms gebonden zijn aan strikte geheimhoudingsverplichtingen (waar Opdrachtnemer jegens Opdrachtgever voor instaat). Deze verstrekking vindt slechts plaats op een “need to know” basis in het kader van risk management en quality review vereisten en/of in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden.”	
97	Ontbrekende bepalingen	Ontbreken Audit specifieke bepaling Uiteraard vervult Opdrachtnemer haarverplichtingen uit de overeenkomst, maar wel voor zover onze beroepsregels – waaronder de onafhankelijkheidsregels – geen belemmering vormen om aan die verplichtingen te voldoen. Opdrachtnemer stelt voor de volgende, binnen de Accountancy gebruikelijke Audit specifieke bepaling, aanvullend overeen te komen, zodat naleving van de voor ons geldende wet- en regelgeving (waaronder gedrags- en beroepsregels) gewaarborgd wordt: “Opdrachtnemer voert de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke wet- en (beroeps)regelgeving. Opdrachtgever zal de daaruit voor Opdrachtnemer en de voor de uitvoerende personen voortvloeiende verplichtingen steeds volledig respecteren. Opdrachtnemer is nimmer gehouden tot enig handelen of nalaten dat met de hiervoor bedoelde regels strijdig of onverenigbaar is.” Bent u bereid deze aanvullende bepaling op te nemen in de overeenkomst?	Ja, daartoe is Aanbestedende dienst bereid. Deze bepaling wordt opgenomen, zie hiervoor Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole (versie 1e Nvl) en Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening (versie 1e Nvl).
98	Ontbrekende bepalingen	Ontbreken tussentijdse opzegmogelijkheid Ontbreken tussentijdse opzegmogelijkheid Op grond van op Opdrachtnemer van toepassing zijnde wet- en regelgeving, waaronder beroepsregels ter waarborging van onafhankelijkheid, dient Opdrachtnemer te allen tijde een opzegmogelijkheid te hebben die het mogelijk maakt de overeenkomst op te zeggen indien voortzetting daarvan in strijd zou komen met deze regelgeving. Graag stelt Opdrachtnemer voor om de volgende bepaling op te nemen in de Overeenkomst: “Opdrachtnemer kan deze Overeenkomst schriftelijk opzeggen met inachtneming van een termijn van dertig (30) dagen in geval van een	Aanbestedende dienst erkent dat Opdrachtnemer op grond van dwingende wet- en beroepsregelgeving (onder meer ViO/VGBA) gehouden kan zijn de Opdracht te beëindigen indien voortzetting strijdig zou zijn met die regelgeving. Aanbestedende dienst voegt de opzeggingsbevoegdheid voor Opdrachtnemer toe in Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole en Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening, met inachtneming van een redelijke opzegtermijn en een zorgvuldige overdracht. Een algemene, ongeclausuleerde tussentijdse opzegmogelijkheid acht Aanbestedende dienst met het

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		wijziging: i) van wet- en/of regelgeving, inclusief gedrags- en beroepsregels ii) geldende voorschriften of professionele normen iii) of een wijziging van omstandigheden, waardoor Opdrachtnemer met voortzetting van de dienstverlening onder de overeenkomst in strijd zou handelen met voornoemde wet- of regelgeving, inclusief gedrags- en beroepsregels.”	oog op de continuïteit niet wenselijk. Zie hiervoor ook het antwoord op #82.
99	Ontbrekende bepaling 2	Er ontbreekt een bepaling over de juistheid van informatie die u aan ons verstrekt in het kader van de uitoefening van deze opdracht. Voor het correct kunnen uitvoeren van onze werkzaamheden is namelijk van belang dat de juiste, volledige en betrouwbare informatie is aangeleverd en wij daarvan uit mogen gaan. Dit neemt niet weg dat wij onze verantwoordelijkheid nemen om niet uit te gaan van informatie die klaarblijkelijk onjuist is. Wij verzoeken u het volgende artikel op te nemen in de overeenkomst: “X.X Opdrachtnemer mag uitgaan van de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan haar verstrekte informatie, ook indien deze van derden afkomstig is, tenzij en voor zover Opdrachtnemer weet of redelijkerwijs behoort te weten dat de informatie onjuist, onvolledig of onbetrouwbaar is.”	Aanbestedende dienst gaat hiermee akkoord. Aan Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole en de Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening wordt de volgende bepaling toegevoegd: "Opdrachtnemer mag uitgaan van de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de door Opdrachtgever verstrekte informatie, ook indien deze afkomstig is van derden, tenzij en voor zover Opdrachtnemer weet of redelijkerwijs behoort te weten dat deze informatie onjuist, onvolledig of onbetrouwbaar is."
100	Ontbrekende bepaling 1	De opdracht zal door de betrokken beroepsbeoefenaren worden uitgevoerd met inachtneming van de voor hen geldende gedrags- en beroepsregels. Hiermee wordt in de voorwaarden en/of (concept) overeenkomst geen rekening gehouden. Ter bevestiging dat voornoemde regels gerespecteerd worden, stellen wij voor onderstaande bepaling op te nemen: “X.X De Opdracht zal door Opdrachtnemer worden uitgevoerd met inachtneming van de voor de bij de uitvoering van de Opdracht betrokken beroepsbeoefenaren geldende gedrags- en beroepsregels. Opdrachtnemer is nimmer gehouden tot enig handelen of nalaten dat met de hiervoor bedoelde regels strijdig of onverenigbaar is.”	Aanbestedende dienst respecteert dat de Opdracht wordt uitgevoerd met inachtneming van de geldende gedrags- en beroepsregels. Voor perceel 1: accountantscontrole is dit reeds vastgelegd in artikel 12.5 sub k van Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole. Aanbestedende dienst neemt eenzelfde bepaling op in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening van perceel 2: fiscale dienstverlening.
101	Extra bepaling	Wij dienen ons als organisatie te houden aan de op ons van toepassing zijn (beroeps)regelgeving. Graag nemen wij hiertoe de volgende bepaling op: “1. Opdrachtnemer voert de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke (beroeps)regelgeving en hetgeen bij of krachtens de wet van hem wordt geëist. Opdrachtgever zal de daaruit voor opdrachtnemer voortvloeiende verplichtingen steeds volledig respecteren. Onder beroepsregelgeving wordt verstaan de relevante gedrags- en beroepsregels van de bij de uitvoering betrokken (bestuurders van) members/vennoten, bestuurders, werknemers en/of ingeschakelde derden, zoals de regels van	Antwoord op vraag 1: Het deel 'Opdrachtgever zal de daaruit voor opdrachtnemer voortvloeiende verplichtingen steeds volledig respecteren' wordt toegevoegd. Tweede deel gaat Aanbestedende dienst niet in mee. Antwoord op vraag 2: Zie hiervoor Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole Artikel 12.5 sub k & l van accountantscontrole. Eenzelfde bepaling wordt

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		bijvoorbeeld NBA, NOREA, NOB en FB. 2. Opdrachtnemer houdt in dit verband een werkdoossier aan met daarin kopieën van relevante stukken, welk dossier eigendom is van Opdrachtnemer.”	opgenomen in F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.
102	Bijlage F.1. – concept overeenkomst – accountantscontrole en Bijlage F.2 – concept raamovereenkomst – fiscale dienstverlening	U heeft als eis om het ISO-9001:2015 certificaat te overleggen. Wij zijn niet in het bezit van dit certificaat maar beschikken wel over een kwaliteitssysteem dat gelijkwaardig is aan de ISO-9001:2015. Om die reden willen wij een beschrijving van dit systeem aanleveren. Kunt u er mee akkoord gaan dit als gelijkwaardig wordt beschouwd?	Aanbestedende dienst herkent uw vraag niet. ISO-9001:2015 is geen eis in Bijlage F.1 - Concept Overeenkomst Accountantscontrole en in Bijlage F.2 - Concept Raamovereenkomst Fiscale dienstverlening.
103	Bijlage G.1 - Programma van Eisen – Accountantscontrole & Bijlage G.2 - Programma van Eisen - Fiscale dienstverlening	Vervanging senior medewerkers (art. 2 PvE Accountantscontrole) en vervanging personeel (art. 2 PvE Fiscale Dienstverlening) Gezien de aard van de accountancydienstverlening, die onafhankelijk dient te zijn, is het niet acceptabel dat de Opdrachtgever kan beslissen dat de senior medewerkers (PvE Accountantscontrole) en personeel (PvE Fiscale Dienstverlening) vervangen moet worden en ook niet dat er nog een aanvullend interview ter verificatie van senior medewerkers mag worden afgenomen (PvE Accountantscontrole). Dit is in strijd met voor accountants geldende gedrags- en beroepsregels. Deze bepaling zou dan ook vervangen moeten worden door een bepaling waarin is geregeld dat de Opdrachtgever met Opdrachtnemer in overleg treedt over een eventuele vervanging, indien Opdrachtnemer van oordeel is dat een of meer medewerkers van Opdrachtnemer niet blijken te voldoen aan het profiel of de verwachting van de Opdrachtgever. Wij hopen dat u bereid bent art. 2 PvE Accountantscontrole en art. 2 PvE Fiscale Dienstverlening buiten toepassing te verklaren. Indien u onverhoopt vasthoudt aan de huidige bepaling, dan zouden wij graag vernemen of u bereid bent om aanvullend de volgende bepaling op te nemen: Opdrachtnemer is bevoegd de overeenkomst met onmiddellijke ingang te beëindigen (zonder tot schadevergoeding gehouden te zijn) in het geval Opdrachtgever vervanging van senior medewerkers / personeel van Opdrachtnemer gelast zonder dat voorafgaand overleg terzake heeft plaatsgevonden en Opdrachtnemer niet met vervanging van dit personeel heeft ingestemd.”	De doelstelling van Aanbestedende dienst bij deze eis is borging van continuïteit en kwaliteit en zo min mogelijk mutaties in de bemensing. De eis blijft dat Aanbestedende dienst voorafgaand aan een wissel geïnformeerd wordt. Aanbestedende dienst heeft geenszins de intentie om te beslissen dat medewerkers van Opdrachtnemer vervangen worden. Deze eis is bedoeld voor mutaties die vanuit Opdrachtnemer worden geïnitieerd. Aanbestedende dienst respecteert de onafhankelijkheid van de accountant en fiscale dienstverlener. Aanbestedende dienst gaat ermee akkoord om de bepaling over goedkeuring te vervangen door de bepaling dat de Opdrachtgever met Opdrachtnemer in overleg treedt over een eventuele vervanging, indien Opdrachtnemer van oordeel is dat een of meer medewerkers van Opdrachtnemer niet blijken te voldoen aan het profiel of de verwachting van de Opdrachtgever.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
104	G1. PVE, punt 5	In punt 5 van het PVE verleent Opdrachtnemer aan Opdrachtgever een eeuwigdurend, wereldwijd, nietexclusief recht tot het gebruik van de werkproducten voor het doel waarvoor de werkproducten zijn geleverd zonder dat hiervoor van tevoren door Opdrachtgever schriftelijk toestemming moet worden gevraagd. Wij zouden u willen verzoeken het volgende daaraan toe te voegen: Opdrachtgever heeft het recht de resultaten van de opdracht te gebruiken voor zijn eigen intern gebruik, voor zover passend binnen het doel van de opdracht.”	Zie hiervoor het antwoord op vraag (#61)
105	Bijlage G.1 - Programma van Eisen – Accountantscontrole & Bijlage G.2 - Programma van Eisen - Fiscale dienstverlening	Boete bij schenden geheimhoudingsbeding Opdrachtnemer acht de in artikel 15.7 opgenomen boetebepaling bij schending van de geheimhouding niet redelijk en/of proportioneel, aangezien deze bepaling (i) eenzijdig wordt opgelegd aan Opdrachtnemer, terwijl de verplichting tot het geheimhouden van informatie wederkerig is; (ii) deze boetebepaling ingeroepen kan worden bij elke schending van artikel 15 door Opdrachtnemer, ongeacht of er schade is geleden bij Opdrachtgever door de schending en bovenop een vergoeding van schade bij Opdrachtgever; (iii) het in vele gevallen het buiten de invloedssfeer van Opdrachtnemer ligt om het voortduren van een schending te kunnen stoppen, waardoor in een dergelijk geval de maximale boete (ad 50,000) zal worden verbeurd. Gelet hierop acht Opdrachtnemer dit artikel niet proportioneel. Bent u gelet op het voorgaande bereidt om artikel 15.7 buiten beschouwing te laten?	Zie het antwoord op #58. Dat antwoord is onverkort van toepassing op deze vraag.

Vragen 2e ronde

106	Vraag 1 en 82 Nota van Inlichtingen Algemeen	Deze vraag heeft betrekking op perceel 1 en 2: in uw antwoord op vraag 1 van de algemene vragen geeft u aan dat Opdrachtnemer onder omstandigheden de opdracht kan opzeggen. Hieruit begrijpen wij dat zich situaties kunnen voordoen waarin voortzetting van de samenwerking redelijkerwijs niet van Opdrachtnemer kan worden verwacht. Gelet hierop verzoeken wij u alsnog te bevestigen dat Opdrachtnemer een verlenging kan weigeren. Een verlenging betreft immers een nieuwe contractperiode en het ligt daarom voor de hand dat hiervoor instemming van beide partijen is vereist. Kunt u hiermee instemmen?	Ja, Aanbestedende dienst stemt hiermee in. Opdrachtnemer kan een verlenging weigeren, met inachtneming van de volgende termijnen. Voor perceel 1: Accountantscontrole geldt dat Opdrachtnemer uiterlijk drie (3) maanden vóór aanvang van het boekjaar waarop de verlenging betrekking heeft (uiterlijk 30 september) kenbaar maakt niet met de verlenging in te stemmen. De controlewerkzaamheden over het reeds aangevallen boekjaar worden in dat geval
-----	--	--	--

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
			nog volledig afgerond. Voor perceel 2: Fiscale dienstverlening geldt voor het weigeren van een verlenging een termijn van zes (6) maanden vóór aanvang van de betreffende verlengingsperiode.
107	Vraag 79 en 80 Nota van Inlichtingen Algemeen	Deze vraag heeft betrekking op perceel 1 en 2: in uw antwoord op vraag 80 (nvi algemeen) verwijst u naar het antwoord op vraag 79. Wij begrijpen uit uw beantwoording dat voor deze opdracht geen geheimhoudingsverklaring op persoonlijke titel door onze werknemers hoeft te worden ondertekend en dat de geheimhouding op organisatieniveau kan worden geborgd. Kunt u bevestigen dat deze interpretatie juist is? Wij gaan immers de overeenkomst en de daarmee samenhangende verplichtingen aan met onze klanten, terwijl onze werknemers niet op persoonlijke titel contractspartij zijn. Indien u desondanks wenst dat een afzonderlijke geheimhoudingsverklaring wordt ondertekend, stellen wij voor dat deze namens Opdrachtnemer wordt ondertekend door de betrokken partner, zodat de geheimhoudingsverplichting contractueel op organisatieniveau wordt geborgd. Kunt u hiermee instemmen?	Ja, dat is juist. Aanbestedende dienst bevestigt dat de geheimhoudingsverplichting op organisatieniveau voldoende is geborgd. Het is niet vereist dat individuele werknemers van Opdrachtnemer hiervoor afzonderlijk een geheimhoudingsverklaring op persoonlijke titel ondertekenen.
108	Vervolgvrage op vraag 101	Het antwoord op vraag 101 uit de NVI is ons niet helemaal duidelijk. Wij begrijpen niet goed met welk 'tweede deel' u niet akkoord kan gaan. Kunt u daar een nadere toelichting op geven? Wij gaan er van uit dat u hiermee niet bedoelt "Opdrachtnemer houdt in dit verband een werkdossier aan met daar in kopieën van relevante stukken, welk dossier eigendom is van Opdrachtnemer"? Het opnemen van deze tekst is namelijk noodzakelijk voor de dienstverlening. Inschrijver is verplicht een werkdossier aan te houden. Graag voor de zekerheid een nadere duiding van uw antwoord in deze.	Aanbestedende dienst verduidelijkt het eerdere antwoord. De eerdere afwijzing had uitsluitend betrekking op de opsomming en definities van de verschillende beroepsregels. De volgende bepaling wordt wel overgenomen: "Opdrachtnemer voert de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke (beroeps)regelgeving en hetgeen bij of krachtens de wet van hem wordt geëist. Opdrachtgever zal de daaruit voor Opdrachtnemer voortvloeiende verplichtingen steeds volledig respecteren." Het eerdere antwoord ziet niet op het aanhouden van een werkdossier door Opdrachtnemer. De bepaling dat Opdrachtnemer een werkdossier met kopieën van relevante stukken aanhoudt en dat dit dossier eigendom is van Opdrachtnemer, is reeds opgenomen in Bijlage F.1 en wordt eveneens opgenomen in Bijlage F.2.

#	Onderwerp	Vraag	Antwoord
109	NvI I algemeen - vraagnummer 103	Vanuit de NvI blijkt het volgende: Opdrachtnemer dient in overleg te treden met opdrachtgever als opdrachtnemer besluit een senior medewerker van het team te verwijderen. Het is de verantwoordelijkheid van accountantskantoor om te zorgen voor gedegen auditteam die de kwaliteit borgt van de controlewerkzaamheden. Opdrachtnemer is eens met het feit dat opdrachtgever geïnformeerd moet worden. Kunt u instemmen met alleen een informatieplicht rondom een dusdanige wisseling?	Ja. Aanbestedende dienst kan hiermee instemmen. Bij een door Opdrachtnemer geïnitieerde wisseling van een senior medewerker geldt een informatieplicht richting Aanbestedende dienst. Aanbestedende dienst verlangt geen voorafgaande goedkeuring van de wisseling. Wel blijft gelden dat de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening moeten zijn geborgd en dat een vervangende medewerker voldoet aan de voor de betreffende rol gestelde eisen. Zie ook het antwoord op vraag #103.
110	5.2 Geschiktheidseisen	Wordt de verwachte kennis van de accountants en fiscalisten tezamen of separaat beoordeeld.	De kennis en ervaring worden per perceel afzonderlijk beoordeeld. Het betreft twee (2) afzonderlijke percelen met ieder eigen eisen en gunningscriteria. Zie hiervoor ook de Aanbestedingsleidraad Europees Openbaar Accountantscontrole en Fiscale dienstverlening (versie 1e NvI).